

TORSDAG 20 SEPTEMBER. NR 38/2018

Sant för mig
är kanske inte
sant för dig

Sidan 10

De poddar
om tro
i vardagen

Sidan 3

Familjen Gill
återvände
till Pakistan

Sidan 7

Nu börjar jakten på nästa biskop i Borgå stift

Om allt går enligt planerna väljer Borgå stift ny biskop i mars.

Det sätter fart på dem som vill föra fram en kandidat – och beslutspress på dem som överväger att ställa upp. **SIDAN 4–7**

LEDARE MAY WIKSTRÖM

Bra att lära sig hur andra tror

ETT AV de mest avkristnade samhällena i Europa har nyligen fört upp frågan om religionsundervisning i skolan på agendan. Det handlar om Storbritannien, där de senaste mätningarna visar att hälften av de vuxna invånarna inte identifierar sig med någon religion och 41 procent ser sig som kristna.

I SEPTEMBER släppte en specialtillsatt nationell kommitté sin slutrapport om grundskolans religionsundervisning. Kontentan: Nu om någonsin behöver och har alla elever rätt till att lära sig om olika livsåskådningar. Det vill kommittén garantera. Inte genom att dra bort – utan genom att höja standarden och bredda innehållet. Helst hade de också gjort ämnet obligatoriskt – men vågade i slutskedet tydligen inte föreslå en lagändring på den punkten, till mångas besvikelse. I Storbritannien är RE, *Religious Education*, bara obligatorisk för skolorna, som måste erbjuda den till eleverna. Däremot är eleverna inte skyldiga att delta, och föräldrar kan dra dem ur klassen eller delar av undervisningen, vilket urholkar ämnets status och värde.

I POSTSEKULÄRA protestantiska stater höjs ofta röster som menar att religionen inte alls har något i skolan att göra. Britterna argumenterar nu för det motsatta. Med bekymmer noterar den oberoende kommittén att alltför många barn utesluts från en nyckelkunskap de har rätt till, inte minst i en brokig och pluralistisk omgivning. Därför kräver kommittén att den nuvarande undervisningen restaureras och sätts under kontinuerlig statlig och lokal lupp. De grundliga bakgrundsundersökningarna visar att RE är ojämn, ibland rentav undermålig till den grad att den förstärker fördomar och biggotteri. Motivationen är låg såväl hos oinsatta, oinspirerade lärare som elever.

Enligt rapporten har förmågan att förstå världsåskådningar både ur ett globalt och ett individuellt perspektiv ändå aldrig varit mer värdefull än nu. Varje elev bör garanteras rätten att fördjupa sig i de olika sätt på vilka människor gestaltar sitt liv. Det kan ge de unga en möjlighet att hantera olikhet, att forma egna åskådningar, bygga etiska ramverk och förstå att andra har andra sådana – också om man inte är överens om dem.

Den kraftigaste betoningen ligger på att förändra terminologin. Från ”religionsundervisning” vill man ta i bruk termen ”religion och världsåskådning”. Vid sidan av deistiska trossystem ska eleverna också bekanta sig med ateism och humanism.

CHURCH OF England välkomnar förslagen. Humanisterna likaså. Lärarna är positiva. Mer skeptiska är katolikerna och judiska företrädare, som är rädda för att konfessionell undervisning överlag undergrävs och misstänkliggörs.

Motiven till förändringen kan vara brokiga. Men längtan efter att kunna förstå är en god början, och erkännandet av att tro faktiskt har betydelse i världspusslet är en viktig insikt.

May Wikström är chefredaktör för Kyrkpressen.

PROFILEN: BO-ERIK EK

”Jag vet att Jesus är med hela tiden, oberoende av om jag fattar rätt eller fel beslut.”

Att ha resan som mål

Efter att ha gjort flera fjällvandringar ville Bo-Erik Ek pröva på något nytt. Han köpte en landsvägscykel. Redan några månader senare blev det att köpa en ny, den gula Team Rynkeby-cykeln med vilken han cyklade 1 600 kilometer från Vasa till Paris.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

Ifjol på våren började Bo-Erik Ek cykla. Det tog inte länge innan cyklingen blev allvar när han blev antagen till Team Rynkebys lag från Vasa.

– Jag gillar tanken på att samla in pengar till ett gott ändamål där allt som kommer in går till insamlingen. Vi deltagare stod för våra egna kostnader och den gula cykeln, säger han.

Den största satsningen för Ek var ändå den tidsmässiga. Därför deltar han inte nästa år. Nästa års lag är redan valt.

– När jag kom hem och när ansökningsstiden för nästa års deltagande gick ut kändes det ändå som att jag ville vara med. Men jag har inte tid.

Det var ett helårsprojekt som inte är slut ännu. Det slutar om en månad då pengarna Vasalaget samlade in delas ut i Åbo. Det blev drygt 100 000 euro.

Innan själva loppet förväntas deltagarna ha cyklat 2 500 kilometer. På vintern cyklade laget inomhus i Botniahallen, ibland tolv timmars cykelpass under natten.

– Du kan föreställa dig hur man kände sig mellan klockan fyra och sex på morgnarna. Men träningen var bara positiv, den behöver man ändå. Jag som tränat mer på måfå hela livet fick väldigt bra tips på vad jag ska tänka på.

Vilken är den största behållningen för dig?

– Den är en helhet som börjar med att konditionen steg. Men gruppge-

menskapen och själva insamlingen var minst lika viktiga. Många sponsorer var glada över att få delta. Det finns många hjälpsamma människor.

– Det var en otrolig upplevelse. Vi hade en fin gemenskap och ett fantastiskt väder. Värmen gjorde att vi måste dricka hela tiden.

Vare sig han cyklar till Paris eller vandrar i fjällen är målet inte att komma fram.

– Det är resan som är målet. Att få ta sig fram utan tidsfrist och att få träffa människor.

Fortfarande cyklar han två dagar i veckan för att upprätthålla konditionen.

– Det roliga med att cykla är att man hinner så långt. Det går att göra en 70 kilometers länk efter arbetet. Det tar två och en halv timmar.

De fantastiska kalfjällen

Cyklingen har gjort att Ek inte haft tid att vandra i fjällen. För ett år sedan var han senast på fjällvandring.

– Vi gick ett varv runt Kebnekajse. Vi hade tänkt ta oss upp till toppen men det var busväder och för farligt.

Att cykla och vandra är olika upplevelser.

– Det är fantastiskt att vara uppe i kalfjällen. Naturen är oförstörd och man ser långt, nästan hela etappen man ska gå. Men att cykla genom lövsko-

garna och de små städerna längs vägen till Paris är också jättetrevligt.

Ek trivs i grupp, de senaste vandringarna har han gjort tillsammans med sina barn.

– Men även om man vandrar ensam så möter man många intressanta människor i stugorna. Och för umgänget har det ingen betydelse vem de är och vad de heter.

Bo-Erik Ek kom till tro som 17-18-åring. Han sökte ett sammanhang och han blev inbjuden till ungdomsgruppen i Nykarleby församling.

– Där hittade jag det jag sökte och där trivdes jag. I det sammanhanget träffade jag också Lotta som blev min hustru.

Som den elingenjör han är tycker han om att se logiken i allt.

KYRKPRESSEN REDAKTIONEN

Ansvarig chefredaktör May Wikström tfn 040 153 0313 may.wikstrom@kyrkpressen.fi	tfn 040 831 3599 Redaktörer e-post: fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi Ulrika Hansson tfn 040 831 6322 Christa Mickelsson (tjänstledig) Johan Sandberg (Österbotten) tfn 040 831 3599 Nicklas Storbjörk tfn 040 831 6545 Sofia Torvalds tfn 040 831 6748	Emelie Wikblad tfn 040 831 6836 Webbredaktör: webbred@kyrkpressen.fi Layout: Malin Aho tfn 040 831 6902
Redaktionen i Helsingfors Sandvikskajen 13 00180 Helsingfors tfn (09) 612 615 49/ 040 831 6545 redaktionen@kyrkpressen.fi		Utgivare: Fontana Media Ab Bank: Danske Bank IBAN: FI34 80001301158540 BIC: DABAFIHH
Redaktionen i Österbotten Normalmmsgatan 21 A, 68600 Jakobstad		Paradbild: Nicklas Storbjörk Tryck: Botnia Print, Karleby

ADRESSREGISTER

Därför får du Kp som adresserad post Kyrkpressen adressuppgifter kommer från församlingarna, som för register över sina medlemmar. Adressuppgifterna används enbart för att skicka ut tidningen. Hanteringen av registret sker i enlighet med den europeiska dataskyddsförordningen (GDPR). Kyrkpressen sänds till alla hem i församlingar som prenumererar på den till sina medlems-hushåll. Den är en hälsning från den församling och kyrka du tillhör. Kontakta din församling för adressändringar eller om du inte vill ha Kp. Privata prenumeranter kontaktar Kyrkpressen.
--

KYRKPRESSEN ANNONS

Annonseredaktör: Erika Rönngård tfn 040 831 6614, annons@kyrkpressen.fi Annonspriser: Färg 2,05 €/spmm Svart-vit 1,65 €/spmm + Moms 24% Radannonser: 4,50 €/rad inkl. moms. Familjeannonser: 1 €/spmm inkl. moms. Lämna in din annons på kyrkpressen.fi helt utan extra kostnad. För familje- och radannonser per	telefon, mejl eller post tillkommer 5 euro i serviceavgift. Annonss-deadline torsdagar klockan 12 veckan före utgivning. Annonsförsäljning: fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi Ludvig Andersson , tfn 044 050 3020, Jonny Åstrand , tfn (06) 347 0608, eller 0500 924 528, Prenumerationspriser: Finland & Norden 65 €. Utlandet 84 € ISSN 0356-1275
---	---

– Jag känner inte att jag fått Guds ledning. Men han har gett oss en hjärna att tänka med och en fri vilja. Vi fattar mer eller mindre egna beslut som grundar sig på vår livserfarenhet.
Han är trygg i sin tro.
– Det fina med tron är att jag vet att Jesus är med mig hela tiden, oberoende av om jag fattar rätt eller fel beslut. Klart vi ska be om att göra de rätta besluten. Men jag har aldrig känt mig hundra procent säker på att det här är rätt beslut. Jag kan ha en vilja och en vision.
Var ledare för hundra scouter
Intresset för fjällen fick Ek i början av nittioalet som en följd av scoutgruppen i Oravais som han ledde.
– Jag tycker om att göra praktiska

BO-ERIK EK
har en vilja att hjälpa praktiskt. I somras cyklade han till Paris för att samla pengar till välgörenhet. Klädd i gult och på en gul cykel.

saker och jag ville göra en insats för Guds rike. Lotta ledde en juniorgrupp och det var svårt att hitta något vettigt för de äldre pojkarna att göra. Tillsammans med en annan bildade vi scoutkåren i Oravais.
Som mest hade de hundra scouter.
– Vi hade jätteroligt. Vi var på hajk, hade sommarläger på församlingens obebyggda ö och vi gick Karhunkierros.
När de började hade Ek varken erfarenhet av scouting eller vandring.
– Jag har lätt att ta beslut, sedan får jag stå mitt kast och reda ut beslutet, säger han.
Han höll på med scouting i cirka tio år.
– Allt har sin tid. Det krävs motivation och brinnande intresse att leda en grupp med frivilligt arbete. När det var

nytt var det spännande med alla hajker och med militärtältet som vi använde på vintrarna. Vi hade jätteroligt på holmen. Vi byggde flytande bastur, den första brann upp.
Nu drömmer han om att vandra i Österrike och Italien. Och så hägrar Santiago, inte minst för att få använda spanskan han lärde sig på en volontärutbildning på Kredu i Nykarleby. Men han är tveksam till om han är någon pilgrimsvandrare.
– Visst känns det fint att hålla andakt i kyrkor under vägen. Men det kan vara en lika stor andlig upplevelse att vara i fjällen och uppleva det fantastiska som ligger där för oss. Egentligen bara för att vi ska se hur fint det är. Det finns inte så många orörda platser som man har tillgång till.

BO-ERIK EK

GIFT MED LOTTA, HAR FYRA VUXNA BARN OCH FEM BARNBARN.

ELINGENJÖR, HAR EGET FÖRETAG INOM BRANSCHEN.

TEAM RYNKEBY HAR SEDAN 2002 SAMLAT IN PENGAR FÖR SJUKA BARN GENOM ATT CYKLA TILL PARIS.

I ÅR DELTOG 49 LAG AV VILKA SJU FRÅN FINLAND. TOTALT CIRKA 1 900 CYKLISTER VARAV 31 I VASALAGET.

Präst och ungdomsarbetsledare poddar om livet som kristen

PODCAST. *Tror gör man i kyrkan?* heter en ny poddserie vars första avsnitt släpptes i veckan. I podden pratar **Tomas Karf**, ungdomsarbetsledare i Nykarleby, och **Jan-Gustav Björk**, församlingspastor i Esse. Idén föddes för ett par-tre år sedan när Tomas Karf ville hitta en ny hobby.
– Jag listade mina intressen och kom så småning-

om fram till att jag ville göra någonting med grafisk formgivning, ljud och video, och inkludera min tro, säger han.
Sedan dröjde det alltså ett par år innan han faktiskt förde fram sin idé till Jan-Gustav Björk.
– Sedan träffades vi och bollade idéer och talade om vad vi skulle vilja göra med en sådan här podd.

I första avsnittet konstaterar de att den här podden kommer att behandla ”mera vardagsproblematik än stora teologiska frågor.” Exempel på kommande teman är ”Jag har inte tid”, om att hinna med Gud i vardagen, och ”Jag och mina misslyckanden”. Inför fars dag utlovas en pappa-special.
– Vi har förberett frågor vi vill diskutera kring och var-

var med det som kommer upp i stunden. Vi hoppas att det, ju längre det går, kan bli friare diskussioner.
Vem vänder ni er till?
– Åldersgruppen 20–40 är kanske de som lyssnar allra mest till poddar. Vi hoppas ändå att innehållet ska kunna rikta sig till alla som är kristna eller nyfikna på kristen tro.

TOMAS KARF och Jan-Gustav Björk gör podcasten *Tror gör man i kyrkan?* FOTO: PRIVAT

Nu går startskottet i biskops –vilka är med på banan?

BISKOPSSPELET BÖRJAR. När biskop Björn Vikström i dagarna lämnar in sin formella avskedsansökan blir det bråttom för dem som vill bli biskop i Borgå stift att visa sina kort. Väljarna är få och de binds snabbt upp bakom kandidaterna.

KOMMENTAR MAY WIKSTRÖM

Hur utses egentligen en biskopskandidat?

Det kortfattade svaret är helt enkelt: Det glunkas fram. Precis som i alla andra personval. Alternativt och vackrare uttryckt kan det sägas "beslutet mognar fram" (lägg frasen på minnet!). En eventuell bild av konspirerande präster slår i rättvisans namn ändå fel. Ovissheten är nästan lika stor bland prästerna som bland den stora skara som står utanför både val och kandidatur. Ibland verkar samma ovisshet råda hos de potentiella kandidaterna själva.

Så, vad händer nu?

Innan namnen på kandidaterna slutligen kommer ut i ljuset infinner sig därför en period av försiktigt trevande och sonderande där likasinnade hittar varandra. Där spekulationer glider över i sannolikheter och sannolikheter glider över i nomineringar.

Några övertalar, andra övertalas. En del ställer upp. Andra betackar sig. Och som en viktig varudeklaration: Den här texten ska läsas som en väl grundad spekulation och inget annat!

Understödet fördelas snabbt

Just nu befinner sig Borgå stift i transition mellan skede två och skede tre – från spekulation till nominering. Det har varit förvånansvärt tyst hittills. Men de första namnen på officiella kandidater och deras stödtrupper måste droppa in inom de närmsta veckorna. Det är en ren nödvändighet för dem som vill vara med eller driva en kandidatur. För att ställa upp behöver kandidaterna trettio röstberättigade i ryggen. Med tanke på att hela väljarkåren i lilla Borgå stift är drygt 700 personer är det lätt hänt att de som är sena i starten snopet finner sig i en situation där alla väljare redan hunnit flagga för någon annan.

Och namnen som hörs ...

Två av dem som nämns har varit med i gamet förut. I våras ville varken **Sixten Ekstrand**, direktor vid Kyrkans central för det svenska arbetet eller **Bo-Göran Åstrand**, kyrkoherde i Jakobstad berätta för Kp om de ställer upp eller inte.

Supereffektiva Sixten Ekstrand har en gedigen erfarenhet och ett brett nätverk i stiftet, inte minst tack vare sina rötter i väckelserörelsen Kyrkans Ungdom. Hans profil från gör att han kan samla väljare från också andra och mer konservativa håll. Det gäller i synnerhet om ingen tydlig konservativ röst finns med bland kandidaterna.

Bo-Göran Åstrand får tampas den eviga kandidatens epiteta. Hans eftertänksamma röst hörs och uppskattas i

stiftet och på rikskyrkonivå. Han är en påverkare, omtyckt långt utanför kyrkans innersta kretsar. Men ny är han inte – Sixten Ekstrand har ställt upp en gång tidigare och förlorat. Åstrand har gjort detsamma två.

Teologiskt ligger Åstrand nära en annan potentiell kandidat – en av dem som signalerat att han är intresserad – domprosten **Mats Lindgård**. Lindgård har hittills varit något av en gränssten i stiftet. Han är en klarsynt strateg, vaksam på hur Borgå stift placerar sig i den stora rikskyrkans lösningar. Som person är han inte lika väl känd i stiftet som de två föregående och det är hans svaga punkt.

Kaplanerna som växte upp

Både Åstrand och Lindgård tillhörde en grupp som i tiderna ville ha nya vinor i stiftets beslutsfattande och framgångsrikt ställde upp en egen lista – försmäddligt kallad "kaplanslistan" av etablissemangen – i kyrkomötesvalet år 2004. Sedan dess har kaplanerna avancerat till kyrkoherdar och listan har blivit en maktfaktor när det drar ihop sig till val. (En annan av de här kaplanerna som kom att få betydelse hette förövrigt **Björn Vikström**.) Nu aktiveras listan igen – men har också ett internt dilemma att reda ut. Risken för röstsplittring är stor om flera ställer upp. Och frågan blir då vem ska göra det?

Ett namn som nämnts från många håll är **Rolf Steffanssons**. Direktorn för Finska Missionssällskapet har profilerat sig som en engagerad, värtalig ledare som är väl insatt i luthersk teologi och praktik också på ett internationellt plan. Skulle Steffansson välja att kandidera plockar han röster ur alla läger och är en mycket stark biskopskandidat. Steffansson står sig också mot Sixten Ekstrand, eftersom de delar samma väckelsebakgrund. Den största utmaningen för dem som hejar på Steffansson är att han enligt många bedömare inte vill lämna det viktiga uppdrag och den utsiktspost han nyss fått. Kandiderar han ligger det mycket övertalning bakom.

Dags för en kvinna?

Hur ser då chanserna ut för att stiftet får en kvinna som biskop? Ur kvinnoperspektiv är läget beklämmande. Ingen kan peka ut en självklar kandidat med realistiska chanser att bli vald och det har lagt sordin på iver. Det som kvarstår är den tunga rollen att kasta sig in i leken som Kvotkvinnan. Enligt uppgift har diskussioner förts bland de prästvigda kvinnorna, där det ingalunda saknas slagfärdiga och erfarna teologer som **Ann-Marie Audas-Willman**, **Yvonne Terlinden**, **Monica Hei-**

kel-Nyberg, **Ann-Sofi Storbacka**, **Mia Bäck**, **Stina Lindgård**, **Mia Anderssen-Löf** eller **Maria Sundblom-Lindberg**. I ett stift där ämbetsfrågan fortfarande är seglivad och nya, unga teologer spjärnar emot kyrkans beslut från år 1988 – skulle kvinnans röst ändå vara värd en match? Om inte annat, så för att pressa de övriga kandidaterna och bädda för nästa val.

Nästa gång det blir biskopsval i stiftet finns det nämligen en generation kvinnor som redan visat framfötterna som teologer, forskare och församlingspräster. Men många avråder dem från att bränna sina kort redan nu.

Vem är den konservativa?

Väldigt tyst har det också varit från stiftets mer konservativa kretsar. Den slagfärdige **Henrik Perret**, kyrkoherde och mångårigt kyrkomötesombud, axlade länge rollen som deras försvarare. Sedan han steg av har ingen lyskraftig efterträdare stigit fram. Knäckfrågan som förenar den här sidan just nu är äktenskapssynen. I föl under tecknade 45 präster ett uppdrag där de motsatte sig vigsel av samkönade par. Många av dem var redan pensionärer. Men bland dem finns också namn som **Harry Backströms**, kyrkoherde i Västabo-lands svenska församling. Han fyller både det outtalade kravet på att biskopen helst ska ha en doktorshatt och beredskapen att höja rösten för sin sak. Därremot är det inte sagt att han, protestlistan till trots, är beredd att affiliera sig till någon viss falang.

Potentiella överraskningar

Förutom de här namnen finns det bubblare både lokalt och över regiongränserna: **Stefan Forsén**, **Lucas Snellman**, **Jockum Krokfors** är ett par sådana. Ser man på de två senaste biskopsvalen framstår ändå valet 2006 med sju kandidater som splittat i många bemärkelser. Därför är det sannolikt att de listor som dyker upp snart är väl sonderade och förankrade och att likasinnade konsoliderar sig bakom en kandidat.

Den största osäkerhetsfaktorn den här gången ligger i stället hos väljarna. Nu är det första gången också de pensionerade prästerna får rösta. De drygar ut väljarkåren bland prästerna med närmare ett par hundra personer, och uppvägs av motsvarande mängd lekmannaalektorer. Skiljer sig gamla prästers preferenser och valbeteende från de aktiva prästernas? Och hur inverkar det när lekmännen blir flera nominellt sett? Blir bredden större? Preferenserna mer olika?

Facit torde vi ha om ungefär ett halvt år. Spelet kan börja.

valet

ILLUSTRATION: WILFRED HILDONEN

EFTER ATT biskopen lämnat in sin avskedsansökan dröjer det ungefär åtta till nio månader innan vi får veta vem det blir som tar över Borgå stifts biskopsstav. FOTO: MARKKU PIHLAJA/KYRKANS BILDBANK

Snart väljs de som ska välja nästa biskop

BISKOPSVAL. Nästa år ska Borgå stift välja ny biskop. Hur går det till? Vem kan bli biskop, vilka röstar och har du någon möjlighet att påverka? Notarie Linus Stråhlman hjälper oss reda ut begreppen.

TEXT: EMELIE WIKBLAD

När biskopen lämnat in sin avskedsansökan kommer processen med att hitta en efterträdare igång. Att välja en ny biskop tar ungefär åtta till nio månader. Domkapitlet bestämmer när valet ska ordnas och det är de som slår fast vilka som är röstberättigade, berättar **Linus Stråhlman**, som är notarie vid domkapitlet.

Vem får välja biskop?

I ett biskopsval har för det första alla stiftets präster och lektorer rösträtt. Därtill ska också lika många lekmän (det vill säga icke-präster) få rösta. En del av de här platserna fylls av personer som är självskrivna: de lekmanamedlemmar och -ombud som är valda till stiftsfullmäktige, kyrkomötet och kyrkostyrelsen samt domkapitlets lagfarne assessor och lekmanamedlem.

Resten av lekmanaelektorerna väljs i församlingarna, minst en per församling. Hur de ska fördelas mellan församlingarna bestäms i proportion till församlingarnas storlek.

Här ges stafettpippen vidare till församlingarnas kyrkofullmäktige och församlingsråd, som har ungefär en och en halv månad på sig att utse elektorerna. Den exakta tidtabellen får församlingarna av domkapitlet.

När det står klart vem som får rösta i valet kan man börja ställa upp kandidater.

Vem kan bli biskop i Borgå stift?

De formella kraven för biskopsämbetet är inte speciellt stränga. Personen som kandiderar ska vara präst, ingen särskild vidareutbildning krävs. Speciellt för Borgå stift är att kandidaterna måste kunna visa att de behärskar svenska.

I praktiken har biskopskandidater ändå ofta en doktorsgrad eller motsvarande och andra goda meriter.

Hur väljs kandidaterna?

Trettio personer som är röstberättigade i biskopsvalet kan bilda en valmansförening och ställa upp en präst som kandidat i valet. Kandidaten måste ge sitt skriftliga samtycke.

– Det kan vara svårt att hitta trettio personer i och med att ingen enskild församling har så många röstberättigade. Man måste nätverka ganska brett, säger Linus Stråhlman.

Valmansföreningarna har två månader på sig att lämna in sina papper, så kallade stiftelseurkunder, till domkapitlet. Det finns ett par veckor tid att göra rättelser innan kandidatförteckningen görs upp. Tidigast en månad efter att kandidatlistan är klar ordnas den första valomgången.

Hur går valet till?

I biskopsvalet sker röstningen i de nio prosterierna (Domprosteriet, Helsingfors, Mellersta Nyland, Raseborg, Åboland, Åland, Närpes, Korsholm och Pedersöre). Samma tid på valdagen samlas alla de röstberättigade till möte i sina respektive prosterier. Den som inte kan vara på plats ska poströsta före valdagen.

Kontraktsprosten är i regel ordförande för mötet och öppnar valförrättning-

”Inget hindrar heller att man är aktiv på sociala medier och säger vad man tycker.”

Linus Stråhlman

en. Röstningen sker med slutna sedlar.

När röstningen är avslutad räknas rösterna och det preliminära resultatet rings genast in till domkapitlet. Röstsedlarna förs också så snabbt som möjligt till domkapitlet för att kontrollräknas.

Ifall någon av kandidaterna i den första omgången får mer än femtio procent av rösterna vinner hen valet. Annars ordnas en månad senare en andra omgång mellan de två kandidater som fått flest röster.

Domkapitlet fastställer valresultatet. Den nya biskopen tillträder på överenskommet datum.

Kan jag påverka?

Biskopsvalet är en form av indirekt val, elektorerna väljs av församlingsrådet eller kyrkofullmäktige som i sin tur är framröstade av församlingsmedlemmarna. Den som inte själv har rösträtt får alltså försöka påverka via dem som har det.

– Det man kan göra är naturligtvis att tala med sitt församlingsråd och försöka påverka vem som utses till elektor, säger Linus Stråhlman.

När elektorerna är utsedda finns heller inget hinder för att föra fram sin åsikt till dem.

Inför valet ordnas diskussioner och utfrågningar med kandidaterna. Där får den som är intresserad närvara och kan passa på att ställa knepiga frågor om något ämne som hen upplever som viktigt.

– Inget hindrar heller att man är aktiv på sociala medier och säger vad man tycker, säger Stråhlman.

Vikström tackar för sig

Vid domkapitlets möte i tisdags lämnade **Björn Vikström**, biskop i Borgå stift, in sin avskedsansökan. Han har tidigare meddelat att slutar som biskop i augusti nästa år.

Från den första september 2019 blir Vikström lärare i teologisk etik och religionsfilosofi vid Åbo Akademi. Han har verkat som biskop i Borgå stift sedan september 2009.

ARBETSVECKA. Vad gör en biskop? Viger diakoner, utbildar blivande präster och föreläser, till exempel. Vi följde med en vecka i biskop Björn Vikströms liv.

”Jag räknar inte mina lediga dagar”

TEXT OCH FOTO: **SOFIA TORVALDS**

LÖRDAG

Seminarium i Tammerfors. Biskop **Björn Vikström** och Kyrkpressens chefredaktör **May Wikström** har bjudit in församlingarna i Borgå stift till en diskussion om olika modeller för hur Kyrkpressens utgivning ska utformas i framtiden.

SÖNDAG

Diakonvigning. Biskopen predikar, förrättar själva vigningen och bjuder tillsammans med sin fru på kaffe på biskopsgården efteråt.

– Jag träffade diakonerna och hade enskilda samtal med dem i augusti, säger han.

Predikan skrev han föregående veckas måndag eftersom han visste att han inte skulle ha tid att skriva den senare i veckan.

– Jag har blivit bättre på att skriva in i almanackan när jag måste förbereda till exempel ett tal eller en predikan. Det behövs särskilt under intensiva perioder då jag har rätt få lediga dagar. Det hjälper att jag är en relativt snabb skribent. Jag kan ärligt säga att jag väldigt sällan jobbar på kvällar när jag är hemma. Då får jag gå på joggingtur. Men antalet lediga dagar blir ibland alltför få.

MÅNDAG

På förmiddagen förbereder biskopen det tal han ska hålla på torsdagen och går igenom det material han ska ta upp

”Att vara biskop är ett ansvar man bär på hela tiden, också då man är ledig.”

Björn Vikström

under ordinationsutbildningen. Under tidig eftermiddag sitter han i möte med stiftsdekan **Magnus Riska**, direktor **Sixten Ekstrand** från Kyrkans central för det svenska arbetet och Lärkkulladirektorn **Björn Wallén**. Sedan åker han till de nya prästernas ordinationsutbildning på Nilsasgården i Sibbo.

– Jag talar vid en del pass, sitter med på andra och ibland är jag ledig. På måndag gick jag ut och motionerade under ett arbetspass där det inte var nödvändigt att jag var närvarande.

TISDAG

Ordinationsutbildning i Sibbo, dag två. Dagen börjar med frukost klockan åtta, sedan följer en andakt. Biskopen har ett

undervisningspass klockan 10.30 och ämnet är ”kyrkans lära och bekännelse”. I utbildningen deltar fjorton personer som nyligen blivit prästvigda eller som väntar på prästvigning. De sitter i en föreläsningssal med dator eller anteckningsblock framför sig.

– I en förkunnelsesituation ska du inte polemisera, säger biskopen och blickar ut över salen med nyvigda och snart-vigda präster.

– Jag brukar till exempel undvika att predika om bibelsyn och om äktenskapsfrågan. Jag ska inte i min predikan vända mig mot tilltänkta motståndare.

Det blir diskussion. Hur gör man om församlingen är indelad i läger? Tänk om man får frågan ”vems präst är du?”.

Ska präster få ställa upp i kommunalval? Hur tar man ställning till en fråga på ett ödmjukt sätt?

– Den viktigaste frågan är: Förkunnar jag Jesus? säger biskopen.

Dagen fortsätter med lunch, eftermiddagspass och kvällsmässa. Redan före förmiddagskaffet kollar biskopen läget med kyrkvaktmästaren: finns det nattvardsvin?

ONSDAG

Ordinationsutbildning dag tre.

TORSdag

På förmiddagen sitter biskopen på sitt arbetsrum på domkapitlet och svarar på mejl.

PÅ SÖNDAGEN predikade Björn Vikström vid diakonvigningen i Borgå domkyrka. FOTO: SARA EKSTRAND

PÅ TISDAGEN föreläste han om kyrkans lära och bekännelse vid de nya prästernas ordinationsutbildning.

”Jag sitter inte med vid alla arbetspass, ibland är jag ledig.”
Biskop Björn Vikström om sin tidtabell vid ordinationsunbidningen på Nilsasgården.

– Ibland börjar jag jobba hemma, men på förmiddagen brukar jag ta mig till mitt arbetsrum på domkapitlet. Det är viktigt att jag är där och träffar mina kolleger.
På eftermiddagen talar han i domkyrkan i Helsingfors. En grupp teologer har kursträff och har bjudit in honom som talare.

FREDAG–SÖNDAG
Ledigt veckoslut! Biskopen åker till sommarstugan på Kumlinge och städar undan sommaren.

LEDIG! Också på stugan på Kumlinge läser biskopen gärna om tro och teologi.
FOTO: MARIA BJÖRKGREN-VIKSTRÖM

När jag tittar på din kalender, biskop Björn Vikström, tycker jag att det är ganska sälan du har flera lediga dagar i följd.
– Det kommer fler sådana i oktober och november. September är väldigt intensivt.

I slutet av månaden ser jag att du har full rulle åtta dagar i sträck.
– Det är kanske ett exempel på dålig planering ... Mycket av det jag gör ingår i biskopsuppdraget, men jag kan också själv bekräfta vad jag ska vara med på. Det är ett pussel, och alltid blir det inte optimalt lagt. I slutet av månaden ska jag moderera samtal vid bokmässan i Göteborg. Det är inget jag måste göra, men något jag gärna gör. Det föregås av kyrkoherdekonferensen och efteråt ska jag genast åka iväg och leda en retreat. Därför blir det ganska mycket.

Har du rätt till lediga dagar?
– Jag räknar inte mina lediga dagar. På pappret har jag väl lediga dagar på samma sätt som andra. För mig är det okej att jobba på det här sättet. Rätt mycket jämnar det ut sig i ett längre perspektiv. I somras kunde jag till exempel hålla ledigt en hel månad i sträck.

Är det så här biskopsjobbet ser ut?
– Det har varit så här. Jag har märkt

på mina kolleger att det finns lite olika praxis. Vissa jobbar som jag, andra har – kanske för sin egen skull, för att orka – valt att pricka in sina lediga dagar och se till att de faktiskt har dem. Det är klart att det har sina risker att jobba så här, men det har fungerat för mig. Att vara biskop är ett ansvar man bär på hela tiden, också då man är ledig.

Är du tillgänglig för telefonsamtal också då du är ledig? Om journalister ringer dig?
– Jo, jag svarar nog i telefonen om jag har den till hands. Det är inte så ofta det händer. Om jag inte har telefonen bredvid mig ringer jag upp senare, när jag hinner. Jag tror att jag är den enda av biskoparna som har sitt telefonnummer på nätet (på domkapitlets hemsida). Men jag tycker inte att det har lett till problem. Det kanske också har att göra med Borgå stift, som är litet. Det finns en sorts närhet och en förväntning att man ska vara tillgänglig. Dessutom tycker jag att det ingår i mitt arbete att vara tillgänglig för medierna.
Björn Vikström säger att det är svårt att hitta tid för strategiskt utvecklingsarbete. Den tiden måste planeras in.
– Jag har fått kämpa med att hitta den tiden. Ifjol gick jag i arbetshandledning. Det har jag aldrig gjort förr. Det var ett bra tillfälle att kunna peja utvecklingsprocesserna som jag försöker få färdiga innan jag lämnar över stafettpippen till följande. Det är jättebra att ha någon helt utomstående att utbyta tankar med.

Familjen Gill åkte tillbaka till Pakistan

UTVISNING. I samband med fredagens kvällsmöte under Kyrkhelgen i Karleby fick deltagarna välsigna och sjunga farväl till familjen Gill från Pakistan.

TEXT: JOHAN SANDBERG

Familjen besökte Kyrkhelgen också 2016 och berättade då att de önskade få asyl i Finland. Pappan som är pastor hotas av dödsdom på grund av Pakistans blasfemilag. Då samlades en adress med över 1000 namn till president Nii-

nistö med vädjan om att familjen skulle få stanna i Finland. Kyrkpressen har också i flera replorer rapporterat om familjen Gills försök att få stanna i Finland. Deras ansökan avslogs dock och enligt planerna skulle de återvända till Pakistan i måndags.
– Vi är mycket tacksamma för all kärlek vi har fått här. Vi har lärt oss vad livets mening är. Vi ska snart åka tillbaka och behöver era böner och er hjälp. I Jesus Kristus är vi en familj. Vi tror att Jesus är med oss och att änglarna är med oss, sade pastor Gill.

LEDIG TJÄNST

Malax församling⁺
lediganslår tjänsten som
Diakon
Ansöknings tiden utgår den 8.10 kl. 15.
Hela platsannonsen fins på vår hemsida www.malaxforsamling.fi

Matteus församling söker Vikarie för kyrkoherden under treårsperioden 2019-2021

Av vikarien förutsätter vi en god kännedom om församlingsarbetet i Helsingfors och förtrogenhet med kyrklig förvaltning samt goda förmågs-egenskaper. Arbetet förutsätter också god samarbetsförmåga. Förordnande till vikariatet ges av domkapitlet i Borgå stift. De som är intresserade av vikariatet ombuds kontakta kyrkoherde Stefan Forsén, tfn 09 2340 7310, eller stefan.forsen@evl.fi, inom september månad.

Köpes antikviteter

i hela svenska Österbotten

- 1800-tals hörn- och väggsåp
- gamla klockor, antika vapen, silver- och guldföremål
- övrigt antikt lösöre och hela dödsbon

Köp- och försäljning Raul Pohjonen
Idrottsg. 19, Gamlakarleby. Svar på svenska 06-831 3137, 044-913 8284

Kontant betalning
Varorna avhämtas.

Kaosets härskare - Omgiven av psykopater
Thomas Eriksson.
Onsdags Event 26.9 kl 18.30 Campus Allegro
Vi följer upp succé föreläsningen "Omgiven av idioter" med denna nya föreläsning. Under kvällen: Hur skyddar du dig mot att bli manipulerad. Hur känner man igen en psykopat. Varför låter vi oss manipuleras. Lösningar.

Onsdags Event

Jakobstads
ARBIS
Där drömmar blir sanna

Biljetter och info på arbis.jakobstat.fi
eller 06 786 3264

RESOR

2-5.12 Julmarknadsresa till Riga
12-26.3 Teneriffa, Playa de las Americas
11-14.4 Vårresa till Warszawa
18.5 Blomstermarknad i Türi
Maj Sicilien
Maj Kulturhuvudstaden Matera och Apulien
Oktober Mat- och kulturresa till Italien

Friman

RESOR • MATKAT • TRAVEL

frimanresor.fi
Sandövägen 23, 10900 Hangö

Tel Hangö 019 - 248 1004
Tel Ekenäs 019 - 248 1090
info@frimanresor.fi

PRESENTATION

Lekfullt medeltida

Det är musik som det egentligen inte lämpar sig att lyssna till sittande i en kontorsstol framför en dator. Bandet Ratatosks första fullängdsskiva *Norrhimlasken* välkomnar en snarare att dansa och berätta sagor kring en lägereld i skogen.

Något med flöjttonerna och mungigans skorrande framkallar bilder från Mattisborgen och Nangijala. Många av de traditionella folkmusikinstrumenten i Ratatosks arsenal känns idag närmast exotiska. Hur ofta har du slagit på radion och hört vevlira, tramporgel och krumhorn?

Namnet Ratatosk har bandet lånat från ekorren som i nordisk mytologi sprang längs livsträdet Yggdrasils stammar och var en budbärare mellan världarna. Budbärare vill gruppen också vara och deras musik bär med sig toner och berättelser från andra tider och världar. Den nordiska mytologin har även inspirerat texterna i flera av bandets egna låtar – här finns nornor, valkyrior och draken Nidhögg – medan melodierna har folkmusiken som förebild.

Musiken är ändå mer mångsidig än så. Bland skivans spår finns till exempel en text från 1200-talet och en traditionell tvåtaktspolska, men också låtar med ett mer kontemporära sound där gitarr, bas och trummor har en framträdande roll.

Lekfullheten och medeltidsromantiken för tankarna till levande rollspel; det gör också de fantasifulla medeltidskaraktärer som är Ratatosks scenpersonligheter. *Norrhimlasken* är en musikupplevelse som bjuder lyssnaren på en stunds flykt från vardagen år 2018 till en annan, mytisk tid.

EMELIE WIKBLAD

Byn där nostalgin gick för långt

MUSIKAL. Musiken *Gambämark* är det bästa och det värsta av Österbotten, konserverat bakom en mur. Humorgruppen KAJ funderar på arbetsmoral med rötter i väckelsen, talkokraft som gemenskap och suget efter österbottnisk kultur.

TEXT: ERIKA RÖNNGÅRD FOTO: NICKLAS STORBJÖRK

Den österbottniska humorgruppen KAJ (**Kevin Holmström, Axel Åhman och Jakob Norrgård**) har länge drömt om att få göra en musikal. När Wasa Teater tog kontakt med dem i fjol och frågade om de ville göra ännu en show på teatern såg de sin chans. Tidigare har de gjort shower med sina egna låtar, men aldrig som en del av en större berättelse.

– Vi ville utmana oss själva genom att skriva en story som hänger ihop. När vi skrev den beställde vi låtar av oss själva: Nu måste vi ha en sådan här typ av låt för att få berättelsen att hänga ihop, säger Jakob.

Musikalen *Gambämark* (Gammal mark) återberättar den klassiska historien om sonen som inser att han inte vill gå i sin fars fotspår. En österbottnisk by utropar sig självständig, bygger en mur omkring sig och vill bevara saker som de alltid varit. Talkokraften är viktig, krullpermanenten på juden, kvinnorna samlas i syjuntan och männen i jaktlaget. Josua är arvtagare till makten men börjar undra om allt verkligen var bättre förr. Och vad får räknas till förr i tiden? Nutiden blir ju också förfluten tid så småningom.

– *Gambämark* är som ett Österbotten under lupp där vi bara har med det bästa och det värsta. Men den innehåller temen som är allmängiltiga, säger Jakob.

– Lyfter du ut bärplockningen och älgjakten skulle den kunna utspela sig var som helst, säger Kevin.

Ett viktigt element är *gålaboåkin*, gårdsboken.

– *Gålaboåkin* är en ohelig allians mellan alla möjliga viktiga böcker, till exempel lagboken och Bibeln, säger Axel.

Namnet har den hämtat från verk-

lighetens gårdsbok, en bok som ges ut på vissa orter och innehåller bilder på alla hus på orten.

– Många kallar den för Skvallerboken. Eller Friarbibeln! Om man träffar någon ska man slå upp i boken hur många hektar de har, säger Jakob.

– Och om man är släkt!, säger Axel. *Gålaboåkin* används för att kontrollera byns befolkning eftersom den är van att lita på att det som står i boken är sant.

– I Finland respekterar vi auktoriteter. Vi ifrågasätter aldrig någon som säger att det står i lagen. Samtidigt är Österbotten som region ganska känt för att vara kaxigt mot auktoriteter. Tänk på militären, det är många österbottningar som har problem med att lyda där. Det finns en stor uppstudsighet mot överhet och politiker, säger Axel.

Men mycket i byn var ju ändå fint från början.

– En sak som är positiv är att de har talkoandan. Visserligen är den lagstiftad och blir tvångsmässig när det går för långt, men den börjar från något som är bra, från en gemenskap, säger Axel.

– Det är inte girigheten som driver dem, utan att de gör något tillsammans, säger Jakob.

Arvet från väckelserörelserna

Inte bara älgjakten, dialekterna och bärplockningen har präglat Österbotten, utan även väckelserörelserna. *Gambämark* saknar kyrka och bönehus, men vissa ritualer har hämtat inspiration från kyrkans liturgi.

– Ingen av oss har någon väckelsebakgrund. Det är mycket i den delen av Österbotten som vi inte har jättebra koll på. Därför ville vi inte göra det

JAKOB NORRGÅRD, Axel Åhman och Kevin Holmström gräver gärna där de står, men påpekar att *Gambämark* handlar om mer än bara Österbotten.

till ett jättestarkt tema, men vi kände att det ändå var viktigt att ha med det. Det är en så stor del av den kulturella identiteten, säger Axel.

Men kan ni verkligen säga att ni inte påverkats av väckelserörelserna?

– Jag gick ju i söndagsskolan, och både i minior och junior i bönehuset. I skolan bad vi bordsbön, säger Kevin.

– Jag gick aldrig i söndagsskola, men allt det andra du räknade upp känner jag igen. Ändå säger jag att jag inte haft en så religiös uppväxt, säger Jakob.

I Österbotten är bordsbön och junior-samlingar kanske så vanliga att de inte alltid uppfattas som religionsutövning.

– Berättelsen om Goliat i Barnens bibel var en av mina favoriter, säger Kevin.

– Goliat är lite som Österbottens Spiderman. Det var häftiga bilder i det avsnittet, säger Jakob.

Intressant tidsresa bakåt

BOOK

I skuggan av gårdagen

Författare: Alf Snellman
Förlag: Labyrinth Books

Att åka buss mellan Jakobstad och Vasa på sextiotalet var ingen nöjesresa. Den riksväg vi känner idag fanns inte utan bussen tog sig

fram längs krokiga småvägar. Barndomsminnet från de resorna är förknippade med åksjuka och uppkastningar.

I sin nya bok lyckas **Alf Snellman** beskriva bussresan han gjorde 1958 för att bli journalist på Vasabladet med en sådan inlevelse att minnet av illamäendet förbleknar.

I boken *I skuggan av*

gårdagen berättar Snellman personligt om sina år på Vasabladet. Han lämnade tidningen 1964 för att bli redaktionschef och senare även chefredaktör för Jakobstads Tidning.

En stor del av boken ägnar Snellman åt **Edvin Sundquist** som ledde tidningen i 45 år. Snellman lärde känna en gammal Sundquist som levde på gamla meriter och inte ville förändra något. Den andan levde Vasabla-

det i även efter Sundquists död 1962.

Läsaren får ta del av vardag på redaktionen och vilka nyheter som var viktiga då. Snellman ägnar skilda kapitel åt några av sina egna mest minnesvärda uppdrag. Han var den första journalisten på plats i Kevlax 1961 efter att Aeros DC-3 från Kronoby till Vasa störtat. Han var tidningens utsända under statsminister **Ahti Karjalainens** statsbesök i Sovjet 1963.

Ett kapitel i boken ägnar han åt en reportageserie om österbottniska prästgårdar och familjerna som bodde i dem. Några av prästerna Snellman hälsade på hos var **Helge Bäck, Egil Granvik, Bo-Jarl Klingenberg, Daniel Still, Allan Storre** och **Runar Söderholm**. Namn som fortfarande lever kvar i minnet i synnerhet hos äldre läsare. Men prästgårdskapitlet känns lite malplacerat i boken.

Det är i reportagen och

framför allt i resereportagen som Snellman lyser. Det är lätt att uppfatta miljön han vistas i, oavsett om han sitter på bussen till Vasa eller går på gatan i en kolchos i Ukraina. Snellman är en tillräckligt god berättare för att kompensera för bilderna, som inte prioriterades lika högt som idag.

I skuggan av gårdagen är den bästa jag läst av de böcker Snellman gett ut på Labyrinth.

JOHAN SANDBERG

Axel menar att det också handlar om vilken typ av aktiviteter som stod till buds där man växte upp.

– Man for på sånt som ordnades. Det var en och annan andakt, och så gjorde man trolldag däremellan, säger han.

Väckelserörelserna sätter spår i mentaliteten, i folks sätt att vara och agera. Det handlar inte bara om att minnas bibelberättelser.

– Jag tror att min arbetsmoral kan härstamma från det andliga som funnits i Österbotten. Man ska bjuda till, hjälpa till och göra rätt för sig. De här sakerna har blivit tradition, men man pratar inte om varifrån de kommer, säger Kevin.

”Det var en och annan andakt, och så gjorde man trolldag däremellan.”

PÅ TVÄREN JOHAN SANDBERG

Därför har Gud skapat oss

Jag medger rubriken är ambitiös men jag tror jag fått din uppmärksamhet. Klickbait, skul-le man i dessa tider kunna kalla den.

På sidan två i den här tidningen har jag

intervjuat Bo-Erik Ek om hans nya intresse, cykling, och gamla, vandring.

Jag har ett gemensamt vandringsminne tillsammans med Ek. Han ledde gruppen när jag gick min första fjällvandring, halva Padjelantaleden, för kanske fem år sedan.

Han hade blivit utsedd till ledare kvällen innan då den tilltänkta grupplederen insjuknat och avstod från hela vandringen. Det gjorde han suveränt till synes helt oberörd av ansvaret han fått. Sedan dess har han varit en auktoritet inom vandring i mina ögon.

Under den veckan lärde jag mig uppskatta att vandra. Jag lärde mig också uppskatta kalfjällen. Sedan dess har det blivit åtminstone en flerdagarsvandring varje år. Ibland i kalfjäl-len i Lappland, men på senare tid även på olika håll i Europa.

Jag delar helt Eks upplevelse av kalfjällen; det öppna landskapet som bara ligger där för oss. Vilken gåva Gud gett oss att njuta av! Han har också gett oss ett sinne som uppskattar skönhet i skapelsen.

Jag undrar om inte orsaken till att han skapat ligger

här. Att vi kan och ska uppskatta och beundra honom för det skapelse han gett oss. Inte bara fjällen.

För Gud behöver oss inte som sin förlängda hand här på jorden. Vill han ha arbetare eller tjänare kan han göra dem genom att väcka stenar.

Fiktion i verklig miljö

BOK

Där musiken började

Författare: Lars Sund
Förlag: Förlaget 2018

I **Lars Sunds** romaner antar berättandet of-ta unika former. Skeenden kommenteras av tidigare bortgångna, samtal i flyddatider avlyssnas med modern teknologi; i *Tre systrar* och *en berättare* assisteras berättaren av en borgerlig kråka och en lokal skald.

I *Där musiken började*, den andra delen i Jakobstadstrilogin, är berättaren en av personerna i sin bok. Vi får veta detaljer ur hans liv och hur det kommer sig att han ser sådant andra inte ser, är med på feedback-sessionerna med skrivläraren från Arbis – men vi får inte veta berättarens namn.

Berättaren skriver en biografi om Alf Holm, den Jakobstadsbördiga postminimalistiska kompositören som gjorde internationell succe med operan Tom of Finland. Vad skrivläraren än må säga gör han ett grundligt arbete. Berättelsen om Alf och hans musik börjar ungefär när en pojkscoutkör uppför USA:s nationalsång på Yankee Stadium och fortsätter med ungdomsåren i Jakobstad, när alla utom Alf spelade i ett band – vidare till ett nödvändigt uppror mot föräldrarna och en tragisk kärlekshistoria. Där emellan lär vi känna de personer som på olika sätt formar Alfs öde. Läsaren får igen träffa Ulla-Maj (Alfs mor), Maggi och Iris från *Tre systrar*. Böckerna är fristående men kompletterar varandra, berättelsen byggs ut och blir helare. Även Kanisterkungen Otto Näs, känd från en annan romanserie, gör ett kort inhoppsom styr

om berättelsens bana.

Sund rör sig genom årtionden och kontinenter. Ibland flyger läsaren tyst genom tiden, ibland känner hon do-

ten och smaken av årtidernas skiftning. En viss familjaritet med miljön berikar läsoplevelsen. Fiktionen är här sömlöst inympad i verkligheten. De verkliga historiska och geografiska angivelserna bidrar med en exakthet och skärpa i bilden. Sund inkluderar tidens stora händelser, från Vietnamskriget till flygolyckan i Kevlax och förstås musiken som formar 60-, 70- och 80-talen. Detaljerna, en byggnad, ett träd, står precis där de ska. Läsaren kan följa de gator Alf Holm cyklar längs, vet var berättaren och hans skrivlärare den här gången tar sig ett glas, kunde om han ville promenera förbi huset som bebos av familjen Schalin.

Det är detaljerna som gör berättelsen levande, mer så än de målande metaforer och det livliga bildspråk Sund gärna använder. Samtidigt har Sund också förmågan att vara återhållsam med detaljerna. Lite som en deckarförfattare placerar han ut sådant som läsaren kan uppfatta mellan raderna, antydningar om det som hänt eller ska komma.

Det är en bok med många historier, där de flesta ändå får sin tid i rampljuset. Sund lämnar inte sina romanfigurer utan någon form av avslut, eller ett löfte om ett sådant. Jag hoppas att löftena infrias och önskar få veta hur det går för vår berättare, även om han själv ger över berättandet till någon annan.

EMELIE WIKBLAD

DÄR MUSIKEN började är andra delen i Lars Sunds Jakobstadstrilogi och utspelar sig mellan 60- och 80-talet.

FOTO: LAURENT DENIMAL

KYRKHELGEN I Karleby inleddes med en debatt om sanningsbegreppet med Henrik Othman och Stefan Gustavsson i stadsbiblioteket. May Wikström var moderator.

Fake news orsakar kaos

KYRKHELG. Hur kan det komma sig att det som är sant för mig inte behöver vara sant för dig? Med den diskussionen inleddes kyrkhelgen i Karleby på fredagen.

TEXT OCH FOTO:
JOHAN SANDBERG

Några stora meningsskiljaktigheter mellan debattörerna apologeten **Stefan Gustavsson** från Sverige och biträdande chefredaktör **Henrik Othman** på Österbottens Tidning fanns inte. Bägge oroade sig över utvecklingen med *fake news*, alltså det att falska och alternativa nyheter styr sociala medier och påverkar den politiska debatten.

– Kulturen håller på att bli allt mer kaotisk på sociala medier, menar Gustavsson. Kaos är det värsta som finns, för det föder fram en auktoritär motreaktion. När någon tar kontroll förlorar vi vår frihet.

– Jag är väldigt orolig för utvecklingen. Jag har sett ett tilltagande kaos med *fake news*, men jag hoppas på sans och förnuft. Men jag har också sett en tilltagande motrörelse där folk vänder sig till etablerade medier. Vi har ett stort ansvar att hävda vår rätt att bevaka makten, avslöja falska nyheter och motverka hatpratet, menar Othman.

Men Othman har också sett hur etablerade medier blir fartblinda när det riktigt hettar till.

– Under de första hektiska timmarna av rapporteringen om terrorattacken på Drottninggatan gick allting fel. Etablerade medier upprepade att skottlossning ägt rum fastän ingen sådan skett.

I Finland har journalisterna ett regelverk som etablerade medier förbundit sig att följa. Kärnan i journalistreglerna ser Othman i paragraf åtta: ”Det är journalisters plikt att sträva efter en sanningsenlig informationsförmedling.”

– Sociala medier regleras inte av någon etisk kod. Med sociala medier har skvallret flyttat från gathörn och kaféer till internet och allas beskådande, säger han.

Othman ser att problemet är att det inte finns någon enighet om vad som å ena sidan är sanningar och fakta och å andra sidan åsikter och tolkning av verkligheten.

– Själv ser jag till exempel en diskussion mellan en självlärd vaccinationsmotståndare och en läkare med decenniernas klinisk erfarenhet som meningslös.

Stefan Gustavsson närmar sig ämnet ur ett filosofiskt perspektiv.

Hur kommer det sig att vi lever i en värld då det som är sant för mig inte behöver vara sant för dig? frågar han och ger två svar:

– Humanismen har gjort människan till alltings måttstock. Naturalismen avvisar Gud.

Vill västerlandet se en förändring måste vi hitta tillbaka till våra judiskt-kristna rötter, anser Gustavsson.

– I den kristna tron är alltings ursprung logos: förnuftet, tänkandet. Intelligenen har skapat universum och människan till sin avbild. Det kristna tänkandet har gett en tillit till ordet och till sanningen som i sin tur skapat universiteten och vetenskapen, säger han.

Någon konflikt mellan naturvetenskap och tro ser han inte. Men kyrkan har under historien gjort gigantiska misstag genom att börja streta emot.

Bemöta det bästa argumentet
Moderatorn May Wikström frågar var de kristnas regelverk finns när de debatterar sinsemellan.

– Den diskussionen borde vara ett föredöme för alla diskussioner, säger Gustavsson. Vi kunde lära oss att lyssna in vad den andra egentligen säger och bemöta det bästa argumentet, inte bara utgå från att vinna diskussionen och använda argument som går hem hos dem vi vill rikta oss till.

Wikström säger hon har svårt att förstå det mänskliga behovet att hitta en konstellation där man har rätt och de andra har fullständigt fel. Varifrån kommer det?

– Jag tror att människan har behov av klara kategorier och då är gråzoner obekväma för både intellekt och känsla. I sådant läge är det lätt att låsa sin position, säger Othman.

– Det är mänskligt att vi hellre står fast vid det vi redan tror på än att börja omvärdera och byta uppfattning. Det är inget konstigt med att man har fel ibland, och då måste man omvända sig. Det borde vara en naturlig process för en kristen, säger Gustavsson.

Behandlas kristna just på tidningarnas debattsidor? undrar Wikström vidare.

– Vi behandlar kristnas inlägg i debatten som alla andra, säger Othman.

Gustavsson ser att det finns olika frågeställningar som kan behandlas på olika sätt.

– Det finns en kategori mellan fakta och åsikt där frågan om världsbild och livsåskådning kommer in. I Sverige har man kartlagt att de flesta journalister politiskt är till vänster och religiöst-filosofiskt sekulära. Skriver man om hjärnforskning indikerar man att hjärnan är det enda som påverkar människans medvetande. Frågan

om det finns en själ är frånvarande. Media är inte tillräckligt duktiga på mellanområdet. Det kan vara en orsak till reaktionen mot traditionella medier idag.

– Det hör till det ovetbara och är svårt att angripa ur ett traditionellt journalistiskt perspektiv, kommenterar Othman.

Hur ska man hantera andras sanningar ur den kategorin? undrar Wikström.

– Genom att göra läsaren medveten om de olika livssynsvalen i frågan och belysa dem ur olika perspektiv. Att människan bara är kropp är en förståelse. Men det finns en annan förståelse där människan är mera än sin kropp, säger Gustavsson och får bifall av Othman.

För att slå vakt om det fria samhället tycker Gustavsson att vi borde odla en tjockare hud.

– Vi kristna måste lära oss att leva med att andra människor tror, tänker och lever precis tvärtemot vad vi gör. Och det har de rätt att göra. Vi måste ha respekt för varandra för att kunna leva tillsammans

Han lyfter upp Paulus som exempel.

– På torget i Aten citerar han inte skrifterna utan de grekiska poeterna. När han vill presentera sitt budskap anknyter han till staden och dess filosofer.

Till sist ombeds debattörerna nämna med ett enda ord vad som är sant för dem i alla lägen. Gustavsson säger verkligheten, Othman människovärdet.

UR EVANGELIET

”Då sade fariseerna till honom: ”Varför gör de sådant på sabbaten som inte är tillåtet?”

Läs mera i Mark. 2:23–28.

OM HELGEN

Befriade från trånga gränser

Tron på Kristus befriar oss från att grunda våra liv på egna gärningar, konventionella regler eller andras åsikter.

Kristus befriar från de trånga gränser som människorna sätter upp, men han binder sina efterföljare till sanningen och kärleken. Kristi kärlek är riktmärke för en kristen människas liv, handlingar och beslut.

RUNT KNUTEN

”Duger jag som jag är?”

Tema för Träffpunkten i Bergö församlingshem onsdagen den 26.9 kl. 13.00.

Välkommen på retreat till Snoan:

Retrat med samtalsdagar med biskop Björn Vikström 28–30.9
KRAN rf:s Höstretreat för närstående till missbrukare 5–7.10
Retreat kring psalmboksförfattaren Takolander 12–14.10
Retreat för mammor 16–18.11

Mera information och anmälningar på www.snoan.fi

Retreatgården Snoan
www.snoan.fi
019-244 3032

INSIDAN

för tiden 21–27.9

Ansvarig redaktör kyrkliga annonser:
Erika Rönngård,
040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

BETRAKTELSEN HENRIKA LEMBERG

FOTO: PRIVAT

En vardag med inslag av sabbat

”JAG MINNS INTE när jag senast har varit helt avslappnad”, sade min vän någon vecka efter att hennes tvillingar föddes. Som nybliven mamma kände jag igen mig i hennes ord. Tempot var högt och man var i ständig beredskap för nästa amningspass, blöjbyte eller nattningsrumba. Nu efter ett halvt år har mammalivet lugnat ner sig en aning, men jag återkommer ofta till hennes ord. När har jag senast varit helt avslappnad, och framför allt, helt bortkopplad? I stället för ett nyfött knyte har jag någonting annat som ständigt plingar till och ska ha min uppmärksamhet – smarttelefonen har nämligen blivit min nya baby. Den kräver laddning, likes och granskning av nyhetsflöde efter nyhetsflöde. Den har blivit herre över min vardag.

DEN EGENTLIGA Herren får kanske aldrig plats i våra liv och sabbaten – som bokstavligen betyder viloperioden – när infinner den sig

om vi ständigt är uppkopplade? Även om vi inte samlar ax som lärjungarna i veckans evangelietext tror jag vårt problem ligger i att vi samlar likes alltför frenetiskt.

MEN SOM Jesus säger är sabbaten också till för oss. Den möjligheten tror jag att vi har glömt bort. Jag utmanar dig därför till en vardag med inslag av sabbat. För om vi ska vila från något (som arbete och digital uppkoppling) måste vi också vila i någonting – vi får vila i närvaron, där alla ting är möjliga. Våga ge dig själv och din hjärna ro att låta kroppen koppla av efter en lång dag. Våga be om tröst och stöd, låt någon annan se på dig förutom en lysande skärm. Våga koppla bort från den digitala världen och in i det fysiska rummet. Det är skrämmande först och du kommer att få abstinensbesvär, men det är värt det alla gånger om. Sabbaten är till för Dig!

■ HENRIKA LEMBERG

Henrika Lemberg är diakon. Just nu är hon föräldraledig från jobbet i Matteus församling.

I dag tänker hon på hur hösten är fylld av nya möjligheter och på hur små vardagsgärningar kan göra en annan människa glad.

Hennes tips: Du kan återanvända denna tidning genom att vika ihop den till en påse för bioavfall.

#bönetwitter

Gud, hjälp oss att vara tacksamma för allting som du gett oss och ge oss mod att hjälpa våra medmänniskor i smått och stort.

Följ Kyrkpressens bönetwitter på sökordet #bönetwitter
Veckans tweet är skriven av Henrika Lemberg.

HELGENS TEXTER

FÖRSTA LÄSNINGEN
Jes. 1:10–17

ANDRA LÄSNINGEN
Gal. 5:22–26

EVANGELIUM
Mark. 7:5–13
eller Mark. 2:23–28

Adertonde söndagen efter pingst. Temat är ”En kristen människas frihet”.

PSALMFÖRSLAG

404, 553, 904, 932.

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

I KLARSPRÅK

Biskop kallas den högsta ledaren i ett stift. Ordet kommer från grekiskans episkopos. Biskopar nämns redan i Nya testamentet, men de första tydliga tecknen på att biskoparna fungerar som överordnade kristna ledare hittas i Ignatius av Antiokias brev från år 107–108. Inom den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland har vi nio biskopar och en ärkebiskop. Källor: evl.fi, Wikipedia.

ÅBOLANDS PROSTERI

■ **VÄSTÅBOLAND**
Pargas församlingsdistrikt:
Sö 23.9 kl.10: Högmässa i Pargas kyrka, Grönqvist, Lehtonen.
On 26.9 kl. 18: Veckomässa i kyrkan, Grönqvist, Lehtonen.
Nagu kapellförsamling:
Sö 23.9 kl. 17: Kvällsskyrka med nattvard i Nagu församlingshem, Granström, Ollila.
Korpo kapellförsamling:
Sö 23.9 kl. 1: Gudstjänst i Korpo kyrka, Killström.
Houtskär kapellförsamling:
Sö 23.9 kl. 11: Gudstjänst i Houtskär kyrka, Williams, Granlund.
Iniö kapellförsamling:
Ingen gudstjänst i Iniö denna vecka. På Mikaelidagen 30.9 firas familjemässa kl. 11 i Iniö kyrka med kyrkoherde Harry S. Backström och barn- och ungdomsarbetsledare Mari Nurmi.

■ **ÅBO**
sö 23.9:
– kl 12: Högmässa, Domkyrkan. Jessica Högnabba (pred), Fredrik Portin (lit), Lempa, Eklund. Ensemble Vida medverkar. Barnhörna. Kyrkkaffe
– kl 16: Mässa, S:t Karins kyrka. Sepponen, Lempa. Kyrkkaffe
Ti 25.9:
– kl 18: Tyst meditation, Aurelia
– kl 19: Orgelkonsert med Tuuli Lempa, Domkyrkan. För konfirmander och andra intresserade. Fritt inträde
ons 26.9:
– kl 10–12: Familjecafé. Papinholma förs.hem
– kl 12: Frukostklubben, Restaurang Bassi (Aurag. 1), Mia Bäck
”Varför är församlingsvalen den 18 november viktiga för oss?”
– kl 13–15: Café Orchidé, Aurelia. Keth Sainio ”Missionens vardag”
– kl 13.30–15.30: Barnhålan, Aurelia
– kl 15.30–18.30: Ungdomshålan, Aurelia
to 27.9:
– kl 9.30–12: Familjecafé, Aurelia

ÅLANDS PROSTERI

■ **HAMMARLAND**
18 söndagen efter pingst 23.9: Gudstjänst kl. 12
Socialmissionen fyller i år 50 år och då har vi bjudit in Socialmissionens ordförande Kristina Korpi att predika.
Ingemar Johansson och Carl Michael Dan

■ **JOMALA**
Lö 22.09 kl.17.00: Helgmålsbön, DUA–CAPPELLA från Sibbo, John Emanuelsson, E–H Hansen, A Karlsson
Sö 23.09 kl.11.00: Skördefamiljemässa, Laudamus, S Ång, E–H Hansen, S Winé, A Karlsson
Sö 23.09 kl.12.00: Skördefest i Olofsgården S Ång, E–H Hansen, A–L Biström, S Winé, A M Karlsson

■ **MARIEHAMN**
LÖ 22.09 kl. 18.00: Kvällsmässa på finska/Iltamessu i S:t Görans kyrka. Servering i församlingshemmet.
SÖ 23.09 kl. 11.00: Högmässa i S:t Görans kyrka.
TO 27.09 kl. 11.30: Lunchmässa i S:t Görans kyrka.
TO 27.09 kl. 12.00: Sopplunch i församlingshemmet, pris: 5€/pensionärer, 7€/övriga.
Kyrktaxi mot beställning, tfn 018–19500.

■ **SUND–VÄRDÖ**
Fredag 21.9 kl. 12.30: Pensionärslunch i Vårdö församlingshem. Kati Juntunen.
Söndag 23.9 kl. 19.00: Kvällsmässa i Vårdö kyrka. Carolina Lindström, Kaj-Gustav Sandholm.
<http://sund-var道府orsamling.fi/>

NÄRPES PROSTERI

■ **KORSNÄS**
Sö. 23.9. kl. 11: Gudstjänst, Heikkilä
Sö. 23.9. kl. 14: Samling med Korsnäs Invalider på Strandhyddan. Alla välkomna. För skjuts kontakta Lars Holmblad tel. 0400–865799
Ti. 25.9 kl. 18: Kyrkans barn-timme i församlingshemmet
Ti. 25.9.kl. 18: Kyrkans barn-timme i Taklax bönehus
Ti 25.9 kl 19.00: Träffpunkten i Taklax bönehus.
Ti 25.9 kl 13.00: startar en bönegrupp i församlingens barn och ungdomsrum.
Fr 28.9 kl 18.00: karasamling i församlingshemmet. Obs tiden! Kvällens gäst Leif Österros.
Lö 29.9 kl 14.00: Pysselcafé för Nordkorea i församlingshemmet. Tag med strumpstickor eller virknål!

■ **KRISTINESTAD**
Kristinestadssvenska församling. fi
FR 21.9 kl 19: Pärbandet samling för kvinnor i Sideby kyrka. ”Hela vägen går han med mig”. Mari-anne Sandström. Kl 21 nattvardsmässa, Engström. Transport från Tjock via Kristinestad, Lappfjärd, Härkmeri, 5,- euro.
LÖ 22.9 kl 18: Kvällsmässa i Dagsmark bönehus, Engström, Martikainen
SÖ 23.9 kl 12: Högmässa i Sideby kyrka, Engström, Martikainen, Glädjedropparna. Efteråt fest för församlingens 80-åringar vid Jonnsborg
SÖ 23.9 kl 14: Musikandakt i Skaftung bykyrka, sysrarna Antfolk, Fred Berg. Bengt Djupsjöbacka andakt. Servering
SÖ 23.9 kl 18: Högmässa i Kstads kyrka, Engström, Martikainen
MÅ 24.9 kl 14: Syföreningen i Dagsmark bönehus
Ti 25.9 kl 12: Syföreningen i Härkmeri bönehus
Ti 25.9 kl 17: Barnkör i Kstads förs.hem, Anna Karin, Jeanette, Stina
Ti 25.9 kl 19: Nådejonens övningar inleds i kyrksalen i Lfjärds förs.hem

RADIO & TV

Andrum kl. 6.54

(med repris 9.10)

Fre 21.9 Jan–Gustav Björk, Jakob–stad **Sö** 23.9 9.03 Ett ord om helgen **Må** 24.9 Karl Sällström, Helsingfors **Ti** 25.9 Tomas Ray, Helsingfors **Ons** 26.9 Ingemar Johansson, Mariehamn (repris från 9.6.2017) **To** 27.9 Anna Maria Böckerman, Helsingfors.

VEGA

Aftonandakt kl. 19.15

Fre 21.9 Jan Edström, Esbo (repris från 22.8.2014) **Sö** 23.9 En kristen människas frihet. Textläsare: Linda Wahrman och Rasmus F. Forsman. **Må** 24.9 Helene Liljeström, Sibbo **Ti** 25.9 Bevarade ord. Öivind Nyquist läser texter av Zacharias Topelius **Ons** 26.9 Mikael Sundkvist, Helsing–fors **To** 27.9 Inger Nylund, Ekenäs.

VEGA

Gudstjänst kl. 13.03

Sö 23.9. Gudstjänst med Korsholms svenska församling. Predikant: Jes–sica Bergström–Solborg. Liturg: Ruth Vesterlund. Organist: Ann–Chris–tine Nordqvist–Källström. Kantor och körledare. Susanne Wester–lund. Sång: Korsholms svenska för–samlings kyrkokör och Germivox Vo–kalensemble. Textläsare: Ann–Ka–trin Svenns.

VEGA

HIMLALIV

Pappan som nästan drunknade

Efter olyckan funderade **Tom Tiai–nen** på om det var Gud som hjälpte honom ur det kalla havet, eller om det var slumpen. Ett litet sammanträffande gav honom ett svar som han har svårt att bortförklara. Himlaliv på Arenan och i Yle Fem må 24.9 kl. 18.30 och ti 25.9 kl.10.00.

To 27.9 kl 11.30: Pensionärs–samling i Sideby, Engström m.fl. Transport, anmäl dagen före tel 0400–763325

■ NÄRPES

www.narpesforsamling.fi
Närpes

To 20.9 kl 19: S:ta Maria försam–lingskör i förs.hemmet.

Fr 21.9 kl 19: Tonärssamling i Luth–ergården, Edny Fors.

Lö 22.9 kl 18: Aftonmusik i S:ta Maria, Sam Lindén orgel.

Sö 23.9 kl 18: ”Människa kom fram”–mässa i kyrkan, Ingvesgård, Jakobsson, G.Lindén, Carling.

Sö 23.9 kl 18: Skördefest i Norrnäs bönehus, Andrey o Christina Heik–kilä, Ingemo Gullans sång.

On 26.9 kl 12: Pensionärssamling i förs.hemmet, börjar med lunch. Dagens gäst: Anders Kronlund, tal o sång ur Sionsharpan. S.Lindén, Wallin.

Övermark

To 20.9 kl 13: Pensionärssamling i förs.hemmet, dagklubbssbarn o –ledare, Sjölander, Jakobsson, Rosengård, Carling.

Fr 21.9 kl 18.30: Karasamling i förs.hemmet, gäst: Marcus Jakobsson.

Sö 23.9 kl 10: Högmässa Jakobs–son, Rosengård. Kyrkkaffe i förs.hemmet. Information av Johanna Juthborg om hjärnhälsa o minnes–sjukdomar.

Pörtom

Fr 21.9 kl 18: Cafékväll för kvin–nor i förs.hemmet, Eva Hietanen, Carling.

Sö 23.9 kl 18: Högmässa Lövdahl, Rosengård.

Ti 25.9 kl 13: Symöte i förs.hem–met, Blomberg.
To 27.9 kl 13: Pensionärssam–ling i förs.hemmet, gäst: Patric Sjölander. Blomberg, G.Lindén, Sundqvist.

KORSHOLMS PROSTERI

■ BERGÖ

Sö 23.9 kl. 14: Gudstjänst, Björk–lund, Nygård.

Må 24.9 kl. 10: Familjeklubben i församlingshemmet.

On 26.9 kl. 13: Träffpunkten i församlingshemmet. Gäst: Leif Eriksson, som talar över ämnet ”Duger jag som jag är?”.

On 26.9 kl. 18: Kyrkokören övar i församlingshemmet.

■ KORSHOLM

Lö 22.9:

kl 14 Lättlästmässa: i Smedsby församl.gård. Hakala, Bergström–Solborg o. Westerlund.

Sö 23.9:

kl 11 Radierad gudstjänst: i kyr–kan, Germivox och Kyrkokören, Bergström–Solborg Ruth Vester–lund, Westerlund o. Nordqvist–Källström.

Må 24.9:

kl 13 Missionssyfoeringen: i Smedsby församl.gård, Rum Glöd.

Ons 26.9:

kl 13 Karaträff: i Smedsby församl.gård. Rainer Holmgård: ”Viktiga psalmer för mig”. Servering.

Välkomna med i vår musikverk–samhet:

Lilla barnkören: (ca 1–5 åringar) i musiksalen, ons kl 17.30–18. Le–

dare Sabina Sjöbacka
Körskola: förskolan –åk 3 i Sock–enstugan, ons kl 17.30–18.10. Le–dare Susanne Westerlund
Barn– och ungdomskören Ger–mivox: från åk 4 i Sockenstugan to 17.30–18.30. Ledare Susanne Westerlund
Germivox vokalensemble: från åk 7 med minst två års körerfarenhet i Sockenstugan to kl 17.45–19.30 (inkl paus). Ledare Susanne Wes–terlund

Kör för alla: i Församlingshemmet (servering från kl 18) varannan ons kl 19–20.15 (udda veckor). Ledare A–C Nordqvist–Källström
Kyrkokör: i Sockenstugan to kl 19–21. Ledare Susanne Westerlund
Pensionärskör: i Smedsby varan–nan to kl 12.30–14 (jämma veckor). Ledare A–C Nordqvist–Källström
Kammarkören Psallite: i Socken–stugan ons kl 18.30–21 (kontakta SW). Ledare Susanne Westerlund

Orkester för alla: varannan ti kl 19–20.15 i Sockenstugan. Öv–ning udda veckor. Ledare Rainer Holmgård
Korsholms kammarorkester: fre kl 18.15–20.15 i Sockenstugan. Det finns barnpassning. Ledare, Su–sanne Westerlund (SW). Kontakt susanne.westerlund@evl.fi tfn 0442757475

Adelcrantz blockflöjtsensemble: ledare Rainer Holmgård. Kontakta SW
Närmare info www.korsholms–svenskaforsamling.fi:

■ KVEVLAX
Sö 23.9 kl. 10: Högmässa, Kontu–nen, Vidjeskog.
Ons 26.9 kl. 10: Föräldra–barn–gruppen i klubben.

To 27.9 kl. 10–12: Tillverkning av mammalådor i konferensrummet.
To 27.9 kl. 18: Knattemusik i stal–let.

To 27.9 kl. 18: Barnkören i fh.
PETSMO LUTHERSKA BÖNEHUS–FÖRENING:

Kallar till möte 25.9.2018 klockan 18

i bankens klubblokal, Petsmo

På mötet diskuteras och beslutas om föreningens upphörande.

Petsmo 10.9.2018

STYRELSEN

■ MALAX
Sö 23.9 kl. 10: Gudstjänst i kyr–kan.
Sö 23.9 kl. 13: Gudstjänst i Norr–back bystuga. Kyrkkaffe.

Må 24.9 kl. 10: Karacafé i KH. Arr. Älderrådet och Folkhälsan i Malax.

TO 27.9 kl. 13: Minnescafé i KH. Arr Österbottens Minneslots.

■ PETALAX
Fredagssamling: fr 21.9 kl. 13 i församlingshemmet. Björklund, Brunell, Norrgård. Kontakten medverkar. Taxi.
Gudstjänst: sö 23.9 kl. 11. Björk–lund, Nygård.

OBS! Församlingens fasta tele–foner tas ur bruk! Använd mobil–nummer 050 583 7353 till pas–torskansliet och 050 410 4226 till kyrkoherden.

■ REPLOT
Sö 23.9. kl. 10: Högmässa i Re–plot. Brunell, Wargh.
Sö 23.9. kl. 12.30: Gudstjänst i Björkö. Brunell, Wargh. Kyrkkaffe i BG.

Ons 26.9. kl. 18: Andrum i FH.

KYRKAN
I ESBO

KUNGÖRELSE

Gemensamma kyrkofullmäktige i Esbo kyrkliga samfällighet sammanträder onsdagen den 26 september 2018 kl. 18.00 i Esbo stads fullmäktige–hus, Esbogatan 5.

Ärenden

1. Val av medlem till gemensamma kyrko–fullmäktige och personaldirektionen
2. Ändring av beteckningen för parkträdgårds–mästarsysslan
3. Inrättande av en familjeverksamhetsledartjänst i Esbo svenska församling
4. Fastställelse av kyrkoskattesatsen för år 2019
5. Ändring av reglementet för begravnings–väsendet år 2018
6. Ändring av dispositionsplanen för Kapellet begravningsplats år 2018
7. Ändring av dispositionsplanen och gravgårds–planen för Klockarmalmens begravningsplats år 2018
8. Hyrning av lokaler för Leppävaaran seurakunta
9. Försäljning av Södriks gamla kapell

Esbo 10.9.2018

Stig Kankkonen

Ordförande för gemensamma kyrkofullmäktige

www.esboforsamlingar.fi

REGION 2

DOMPROSTERIET

BORGÅ

FR 21.9 KL. 19: Konsert i Domkyrkan, Sjung för livet och spela som folk, Johanna Almark, sång/violin, Henrik Wikström, piano, Kaarle Mannila, slagverk, m.fl.

SÖ 23.9 kl. 12.15: Högmässa i Domkyrkan, Ståhlberg, Eisentraut–Söderström, Helenelund, lägerdeltagare, Marianne Kulps gudstjänstgrupp

KL. 13.45: Sunday School i Café Ankaret

MÅ 24.9 KL 8.30: Stolfysio, gröt & prat, Sampoväg, 1, Värberga, pris 0,50 €

TI 25.9 kl. 12: Andakt med lunch i församlingshemmets Sal

KL. 13: Vänjtjänstvännerna i musikrummet

ON 26.9 KL. 10-13.30: Café Ankaret 25 år jubileras med kaffe och tårta

KL. 11.30: Andakt av Marina Smeds samt sång av Gaudeamuskören, soppa, frivillig avgift för missionen

KL. 17: Missions och bibelkväll i Café Ankaret

TO 27.9 KL. 14: Kråkökretsen i Sjötorp

KL. 17.30: Familjeluckan i Domprostgården, Finnbyvägen 6

KL. 18: Fredscafé i församlingshemmets Sal

På kommande:

SÖ 30.9 KL. 13.30: Missionslunch i Salen. Meny: Lax, potatismos, rödbetor i ugn, grönsallad, kaffe, bärpaj. Pris: 12 € vuxen, 8–12 år 8 €, 5–7 år 5 €.

SÖ 30.9 KL. 18: Domkyrkans Orgeln 40 år, orgelkonsert av Markku Ketolas elever: Kaisa–Leena Hannikainen, Liisa Malkamäki, Sari Vuola

LAPPTRÅSK

SÖ 23.9 kl. 12: Högmässa i kyrkan, Clas Abrahamsson, Mia Aitokari

ti 25.9 kl. 9.30–11.30: Vuxen–barnklubb, Krubbarn, i Annagården, Andersby, EL

on 26.9 kl. 14.15–15: Barnklängen övar i församlingshemmet, CWR

to 27.9 kl. 18–20: Kyrkokören övar i Mariagården, Liljendal, CWR

På kommande: Lokala förmågor goes mission lö 29.9 kl. 14, Liljendal, sö 3.9 kl. 14 Familjemässa i kyrkan. Efteråt missionssoppor och –lotteri i församlingshemmet

LILJENDAL

SÖ 23.9 kl. 10: Högmässa i kyrkan, Clas Abrahamsson, Mia Aitokari

ti 25.9 kl. 9.30–11.30: Vuxen–barnklubb, Krubbarn, i Annagården, EL

to 27.9 kl. 9.30–11.30: Vuxen–barnklubb, Krubbarn, i Mariagården, EL

to 27.9 kl. 18–20: Kyrkokören övar i Mariagården, CWR

På kommande: Lokala förmågor goes mission lö 29.9 kl. 14

LOVISA

SÖ 23.9 kl. 12: Högmässa i kyrkan, Blom, Stöckell

TI 25.9 kl. 11–13: En Euros Café i församlingshemmet

TI 25.9 kl. 18: Bibelstudiegruppen i församlingsgården

To 27.9 kl. 8.30: Morgonkaffe i Tikva

PERNÄ

SÖ 23.9:

- kl. 10 Högmässa: i kyrkan, Silfvergrén, Kalliokoski
- kl. 13 Konsert med GLINT: i kyrkan. Fritt inträde, Program 10 €
- TO 27.9:
- kl. 12 Sarvialö pensionärskrets: i Byagården
- Fr 28.9:
- kl. 10 Café Mikael

SIBBO

Mer information på Sibbo svenska församlings hemsida www.sibbosvenskaforssamling.fi

Fr 21.9 kl. 10: Meditativ mässa i Sibbo kyrka (OBS platsen). Temaveckan Bygga kyrka. Camilla Ekholm, Lauri Palin.

Lö 22.9 kl. 8.45: Vandring i Sibbo storskog. Temaveckan bygga kyrka. Busstransport från Söderkulla kyrka kl. 8.45 och Kyrkoby församlingshem kl. 9.00. Kontakt: Milja Westerlund, 050–5663690.

Lö 22.9 kl. 18: Tango del Angel. Tan–gokväll med Nuevo Quinteto Otra Vez i Söderkulla kyrka. Temaveckan Bygga kyrka. Servering.

Sö 23.9 kl. 10: Människa kom fram, musikalisk mässa i Söderkulla kyrka. Ekholm, Katja Korpi. församlingens husband och medarbetare medverkar. Temaveckan Bygga kyrka.

Sö 23.9 kl. 11: Missionsbrunch i Söderkulla kyrka. Charlotte Steffansson från Finska missionssällskapet talar kring temat Bygga kyrka i ett globalt perspektiv. Temaveckan Bygga kyrka avslutas.

Må 24.9 kl. 13: Pensionärsutfärd till Nilsasgården, norra gruppen. Busstransport, Haléns 12.15, södra Paipis 12.25, Bussstation i Nickby 12.35, Nickbyvägen, Församlingshemmet 12.40. Hemfärd från Nilsas kl. 15.30. Förhandsanmälan.

Må 24.9 kl. 18: Kyrkokör i Kyrkoby församlingshem. Terminsstart. Mauriz Brunell.

ti 25.9 kl. 13: Pensionärsutfärd till Nilsasgården, södra gruppen. Busstransport, Gesterby vägskäl 12.30, Söderkulla gård 12.35, Linda 12.40. Hemfärd från Nilsas kl. 15.30. Förhandsanmälan.

On 26.9 kl. 12: Sjueurosbrunch i Kyrkoby församlingshem. Ekholm, Brunell.

To 27.9 kl. 14: Sorgegrupp i Söderkulla kyrka. Ekholm. Förhandsanmälan.

To 27.9 kl. 14: Veckomässa i Linda. Korpi, Brunell.

To 27.9 kl. 18.30: Kvinnor mitt i livet i Prästgården. Korpi.

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES

Fr 21.9

kl. 10–11.30: Musikleik i Hörnan, Högborgsgatan 10, gatunivån. För barn över 1 år. Hollméus.

kl. 12.15–13.30: Veckolunch i Högborgsgården, Högborgsgatan 10 E. Välkommen på middagsbön i Johanneskyrkan kl. 12.

Sö 23.9 18 söndagen efter pingst

kl. 10: Feshögmässa i S:t Jacobs kyrka. Repo–Rostedt, Henricson, Böckerman, Enlund, S:t Jacobskören. Festlunch med program för både vuxna och barn. Kyrkbuss från Johanneskyrkan start kl. 9.15, stannar vid behov på hållplats Drumsövägen 3 (Sträck upp handen!) samt retur klockan 14 från S:t Jacobs kyrka.

Må 24.9

kl. 10–11.30: Babyrytmik i Hörnan, Högborgsgatan 10, gatunivån. För barn under 1 år. Hollméus.

kl. 14–16: Café Falleral! Ett möte över generationsgränserna i Hörnan, Högborgsgatan 10, gatunivån. Café–delen börjar kl. 14 och en glad musikstund kl. 15.

kl. 12: Lunchmusik i Gamla kyrkan. Anne Hätönen, orgel.

kl. 13: Träffpunkt. ”Kyrkliga ord och uttryck i Ordbok över finlandssvenska folk mål” med Caroline Sandström. Högborgsgatan 10 E.

kl. 13.30–14.30: Musikleik för 0–3 åringar i Bokvillan, Tavastvägen 125. Hollméus.

On 26.9

kl. 18: Veckomässa i Gamla kyrkan. Busck–Nielsen, Almqvist.

To 27.9

kl. 10: Pilgrimsvandring för småbarns–familjer i S:t Jacob. Kvarnbergsbrinken 1. Repo–Rostedt, Henricson.

kl. 14–15.30: Diakoniträffen startar för höstterminen i S:t Jacob. Salenius.

kl. 16–17: Förbönsgruppen i Johanneskyrkans krypta. Känner du att du oftare skulle vilja be tillsammans med andra? Brukar du få frågan ”Kan du be för mig?” och vet inte vad du skall svara? Har du svårt för att ta dig tid till umgås med Gud i vardagen? Den här gruppen är för dig som vill gå djupare in i förbön. Heikel–Nyberg.

kl. 17.30: Kristen meditation i Johanneskyrkan.

kl. 18.30–20: Sofiakväll. Diskussionskväll med Sofia Torvalds under temat: ”Våga språnget! Om brytningsskeden och vändpunkter. Var det här allt? Vågar jag sadla om?” Inbjudna gäster är Hilikka Olkinuora & Jens Berg. Kvällen inleds kl. 18.30 med kaffeservering, programmet börjar kl. 19. Kvarnbergsbrinken 1.

Middagsbön: i Johanneskyrkan vardagsgård kl. 12.

Välkommen med Johannes församling på höstutfärd: till Borgå den 4 oktober. I programmet ingår morgonbön i Söderkulla kyrka, marknaden, Brunbergs affär och gemensam lunch på Haiko Spa. Start från Kiasma kl. 9 med retur vid samma plats 17.30. Pris: 25 €. Anmälan och ev. specialdieter till diakonissan Karin Salenius, tfn 050 3800867 / karin.salenius@evl.fi senast 28.9.

MATTEUS

Matteus hemsida: www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus

Pastorskansliet: har öppet må–ti, to–fre kl. 9–14

Matteuskyrkan: är öppen må–fr kl. 10–14.

MATTEUSKYRKAN Åbohusvägen 3

Lö 22.9 kl. 10: Knattekyrka, Patricia Högnabba, Niels Burgmann, Catarina Bärlund–Palm

Lö 22.9 kl. 12.30–14: Kaffe på plattan utanför Matteuskyrkan. Vi bjuder på kaffe, te, saft och bulle. Vi erbjuder möjlighet till samtal och förbön. Kyrkan är öppen och du kan i stillhet sitta där en stund.

Sö 23.9 kl. 10: Högmässa, Stefan Forsén, Niels Burgmann, söndagsskola, kyrkkaffe i Olavussalen

TI 25.9 kl. 10: Musikleik, klapp och klang, för 1–4 år, Daniela Strömsholm.

TI 25.9 kl. 11: Musikleik, gung och sjung, för 0–12 män, Daniela Strömsholm.

TI 25.9 kl. 15: Popkör för barn och ungdomar i åk 4–7 med Daniela Strömsholm. Övning till kl. 16.00 i Matteus–salen, 2 vän. Möjlighet att fika och chilli till ca. 16.30.

TI 25.9 kl. 18.30: Matteus kyrkokör, Niels Burgmann

On 26.9 kl. 8.30: Morgonmässa, Juho Kankare, Niels Burgmann

On 26.9 kl. 15–18: Öppet hus för ungdomar.

On 26.9 kl. 15.30: Vårton, Niels Burgmann

On 26.9 kl. 18: MU–mässa, kort mässa med bönevandring. Ungdomar medverkar. Kyrkfika efteråt.

To 27.9 kl. 9.30–12: Familjeklubben i Nordsjö, Sjökortsgården 6. Ledare Marianne Bergström

To 27.9 kl. 13: Text och tro, i Olavussalen i nedre våningen. Text & tro är samtal, sång och samvaro kring kyrkoarets texter och psalmer tillsammans med Juho och Niels.

Samtalslunch: fr 28.9 kl. 12. Talare My Ström. Anmälningar till Carita Riitakorpi senast 25.9 tfn. 050 3803986, carita.riitakorpi@evl.fi.

PETRUS

www.petrusforsamling.net

Petrus församling

Kansliet är öppet: må–ti kl. 10–13, ons kl. 13–16, to–fre kl. 10–13

09–2340 7100

Haga Prästgårdsväg 2, 00320 Helsingfors

Fr 21.9

kl. 10 Musikleik i Hagasalen: En rolig för–

middag för er med barn 0–5 år. Efteråt kaffe och smörgås! Vesperv. 12, 2 vän.

Lö 22.9

kl. 10 Fairtrade brunch: Inspireras och lär dig mer över en läcker brunch med Rättvis Handel–produkter. Anmälan petrus.fors@evl.fi eller per telefon 09–2340 7100. Hagasalen, Vesperv. 12, 2 vän.

Sö 23.9

kl. 10 Högmässa i Munksnäs kyrka: Söndagsskola för barnen! Tegels. 6. Thylin, Hilli. Kyrkkaffe

kl. 12 Högmässa i Äggelby gamla kyrka: Kyrkkaffe. Brofogdev. 12. Thylin, Hilli. Kyrkkaffe

kl. 16.30 Puls–gudstjänst: En gudstjänst i nyare stil för alla åldrar. Barnkyrka och CoolKids. Södra Haga kyrka, Vesperv. 12

TI 25.9

kl. 10 Musikleik i Malmis kyrka: En rolig förmiddag för er med barn 0–5 år. Efteråt kaffe och smörgås! Kommun. 6. 1

kl. 13 Dagscafé: Andakt, samtal och kaffe. Haga Prästgårdsv. 2

On 26.9

kl. 13 Familjecafé på Torpet: Köpingsv. 48. Kom och träffa andra småbarnsföräldrar! Varje onsdag.

kl. 13 Petrus barnkör: Haga lågst. Stormyrv. 22. Med Susanna Björkstrand. Varje onsdag.

kl. 18–20 Sorgekurs Vägen vidare på café Torpet: Hur bearbetar man sorg? Kvällsmål, föreläsningar och samtal i mindre grupper. Varannan onsdag, start 26.9, 6 ggr. Anmälan petrus.fors@evl.fi eller tfn 09–23407100. Kostnadsfri. Leds av Ronny Thylin och Camilla Norkko

To 27.9

kl. 12 Vesperkören: Sjung i kör! Vesperv. 12 Peter Hilli

kl. 18.30 Petrus Vokalensamble: För dig som sjungit i kör förr. Äggelby gamla kyrka. Peter Hilli

ÖVRIGT

Tonårsföräldrakurs: Kurs för dig med tonåringar och blivande tonåringar. Hur bemöter du din tonåring, hjälper med beslut och sätter tydliga gränser. Varannan måndag, start 1.10. Anmälan petrus.fors@evl.fi, kostnad 30€/pers 40€/par. Café Torpet, Köpingsvägen 48

Anmälan till Fokus–församlingshelg 12–14.10 är öppen fram till 30.9: Mer info på nätsidan. 80€/40€/20€

Café Torpet: Öppet må–fre 9–17, All Day Breakfast varannan lö kl. 9.30–13 fr.o.m. 22.9. Köpingsvägen 48

HELSINGFORS PROSTERI

Tomasmässa: Tomasmässor på svenska ti 9.10 och 6.11 i Johanneskyrkan kl.18. Gästpredikant vid första mässan är Monica Cleve, speaker Maria Lindberg och musiker Anders Ekberg. Info ulf.skogstrom@evl.fi

Mässa i Taizéstil: Taizésånger, bibeltexter, nattvard och tystnad. Efter mässan kvällste. Mässan är mångspråkig (åtminstone finska, svenska, engelska) och firas i Helsingfors domkyrkas krypta den andra fredagen varje månad (12.10, 9.11, 7.12) kl. 18.

Öppna dörrar–kurs: För dig som är närståendevärdare till någon som behöver din vård eller om–sorg. Fyra onsdagar: 26.9, 9.10, 24.10 och 7.11 kl. 10–14 i Folkhälsanhuset i Brunakär, Mannerheimv. 97. Mera info och anm. Maria Hall–Pänttälä tfn 050–3800922 och Nina Hongell–Ekholm tfn 050–4306091, nina.hongell–ekholm@folkhsan.fi senast 19.9.2018. Arr: Folkhälsans förbund i samarbete med Helsingfors kyrkliga samfällighet.

Vila ut! En tvåspråkig rekreativdag för dig som vårdar ett funktionshindrat barn hemma lö 27.10 kl. 10–17 på Villa Hvittorp, Hvittorpsvägen 245. Vi bjuder på avkoppling, andakt, måltider, kaffestunder, bastubad och kamratstöddgrupper. Villa Hvittorp ligger naturskönt vid Vitträsk i Kyrkslätt. Hela dagen är gratis för deltagarna. Gemensam transport kl. 9 från Järnvägsatorget. Bindande anmälan: före den 12.10 till ysk.diakoni@evl.fi eller tfn 09–23402538. Platsantalet är begränsat. Mera info: Maria Hall–Pänttälä, 050 3800922.

Det hjälper att prata: Kyrkans samtalshjälp finns till för dig som behöver ett lyssnande öra. De jourhavande är utbildade frivilliga eller kyrkligt anställda med tystnadsplikt. Samtalsstjänsten består av chatt, brev- och telefonjour. Chattjouren är öppen må–to kl. 19–21 och finns på adressen www.samtalstjanst.fi. Telefonjourens nummer är 0400 22 11 90 (från utlandet +358400221190) och du kan ringa varje kväll kl. 20–23. Du kan dessutom skriva ett handskrivet brev till Kyrkans brevjour, PB 210, 00131 Helsingfors. Vi svarar inom några dagar.

Problem i parförhållandet eller familjen: Familjerådgivningen erbjuder helsingforsare professionell samtalshjälp vid problem i parrelationen och i krisituationer. Vi samtalat med dig om frågor som berör parrelationen, familjen och dig. Du kan komma ensam, med din partner eller med andra familjemedlemmar. Samtalen med mottagningssekreterarna och familjerådgivarna kostar inte något och är konfidentiella. Samtalen förutsätter inte att du är medlem i kyrkan. Ring tidsbeställningens nummer 09 2340 2555 vardagar kl. 9–12.

Kampens kapell: öppet vardagar 8–20 och veckoslut samt helgdagar 10–18. Mer info www.helsingforsforsamlingar.fi.

DEUTSCHE GEMEINDE

Sö 23.9. um 11 Uhr: Gottesdienst (Matti Fischer)

OLAUS PETRI

Lö 22.9 kl 18: Helgsmålsbön – Musikan–dakt. Markku Heikinheimo, orgel.

Sö 23.9 kl 11: Högmässa. Lars–Olof Ahlfors, Hanna Laakkonen–Yang.

Må 24.9 kl 17: Musikleik för alla. Sussi

Isaksson leder.

Ons 26.9 kl 10: Musikleik för alla. Sussi Isaksson leder.

To 27.9 kl 10: Babyrytmik (0–1 år). Sussi Isaksson leder.

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO

Vem ska bli vår herde? Paneldebatt i Esbo domkyrkas församlingsgård: to 27.9 kl. 18. Roger Rönnerberg går i pension i april 2019 och församlingrådet väljer ny kyrkoherde genom indirekt val 2.10.2018. Vid paneldebatten har församlingensborna möjlighet att bekanta sig med de fyra sökandena: kaplanen i Ekenäsnejdens svenska församling Monica Cleve, kaplanen i Esbo svenska församling Kira Ertman, kyrkoherden i Lovisa svenska församling Karl af Hällström och stiftsdekanen i Borgå stift Magnus Riska. Debattledare är Heidi Juslin–Sandin. Frågor till panelen kan lämnas in skriftligt innan debatten börjar eller skickas per e–post: sheila.liljeberg-elgert@evl.fi

Högmässor: Lö 22.9. Esbo domkyrka kl. 10. Konfirmation av Mataskär 3–skriftskolan. Terlinden, Wikman.

Sö 23.9. Esbo domkyrka kl. 12.15. Jäntti, Wikman. Kyrkkaffe i Sockenstugan. Södrisks kapell kl. 15. Tvåspråkig gudstjänst med ibruktagning av den nya orgeln. Festkaffe i aulan och församlingssalen. Festkonsert kl. 16.30. Arr. i samarb. m. Espoon tuomiokirkkosrk. Köklax kapell kl. 16. Lovsångsmässa. von Martens, Wikman, lovsångsteamet. Kyrkkaffe.

On 26.9. Södrisks kapell kl. 12. Vecko–mässa. von Martens, Wikman. Kyrk–kaffe.

Församlingslunch: Olars kyrka, svenska sidan, ti 25.9 kl. 12–14. Pris 5 €.

Samlingar för seniorer kl. 13–14.30: Träffdax i Köklax kapell ti 25.9, Kalajärvi kapell to 27.9.

Handarbetsgruppen Symamsellerna: varje ti kl. 16–19 i Vita huset, Prästgårdsg. 1.

Öppen mottagning: varje to kl. 10–12, Esbo sv. förs. Kyrkog. 10. Kom och träffa diakoniarbetaren för samtal.

GRANKULLA

To 20.9 kl. 10–11: Lovsångs– och förbönsgrupp i övre brasrummet, Catherine Granlund.

Fr 21.9 kl. 18–21: Ungdomskväll i Klubb 97, Marlen Talus–Puzesh.

Sö 23.9 kl. 12: Högmässa, Daniel Nyberg, Barbro Smeds. Kaffe i nedre salen.

TI 25.9 kl. 9.30: Familjelystan i Sebastos, Yvonne Fransman, Heli Peitsalo.

Kl. 9.30–11: Diakonimottagning och brödtuldelning.

Kl. 13: Sångstund för pensionärer i nedre salen, Barbro Smeds.

Kl. 13.30: Tisdagsträffen i övre salen, Karin Nordberg. Vårdvillja och intresse–bevakningsfullmakt, Ida Mitchell.

Kl. 15: Glad idag –tvåspråkig mentaltvårdsgrupp i Sebastos, Catherine Granlund.

Kl. 18: Graziakören i övre brasrummet, Heli Peitsalo.

On 26.9 kl. 13.30: Kyrkosyfoeringen i övre brasrummet.

To 27.9 kl. 10–11: Lovsångs– och förbönegrupp i övre brasrummet, Catherine Granlund.

FÖRSAMLINGSRETREAT 26–28.10.2018 PÅ SNOAN I LAPPVIK, HANGÖ: Retreatledare är Gunnar Särs. Pris 80 €/ förs. medl. 160 €/andra. Anmälningar senast 12.10 till församlingens kansli, tfn 050–500 7000 eller Aila Nykvist, tfn 040 502 9756.

KYRKSLÄTT

Fr 21.9 kl. 13–15: Effa för barn i åk 3–4, Fredagar på Hörnan.

Sö 23.9 kl. 12.00: Högmässa i Kyrkslätt kyrka. Föreningarnas och Marthanas kyrkosöndag med kaffe på församlingshemmet efter mässan. Wilman, Joki.

Må och to kl. 11.30–12.30: Diakonal sopplunch serveras i församlingshemmet, 3 euro/lunch, soppa, måltidsdryck och bröd.

Må 24.9 kl. 10–13: Måndagsgruppen träffas i församlingshemmet i sal 7 mån–

dagar kl. 10–13.

Må 24.9 kl. 13.30–15: Seniorgruppen, samtalsgrupp för män på Mikaeligården i Hindersby, Doktorstigen 5. Diskussion kring aktuella ämnen varannan måndag.

Ti 25.9 kl. 10–13: Tisdagscafé i Prästängens klubblokal, Grandalavägen 2.

On 26.9 kl. 15–17: Lopptorget är öppet onsdagar på adressen Silverhagen 6 i Gesterby.

On 26.9 kl. 10–12: Gruppen ”Avigt och Rätt” träffas alla onsdagar i Mikaeligården.

On 26.9 kl. 17.30–19: Mikaelikören övar i församlingshemmet under ledning av kantor Susann Joki. Nya medlemmar välkomna med.

To 27.9 kl. 10–12: Knatterytmik på Hörnan.

To 27.9 kl. 15–17: Hörnan MC, klubb för åk 5–6 på Hörnan.

Kyrkoherdeämbetet öppet må–to kl. 9–15. Fredagar stängt. Tel. (09) 8050 8292. Epost kyrkslatts.svenska.forsamling@evl.fi. www.kyrkslatts-svenska.fi

TAMMERFORS

Sö 23.9 kl 11: Högmässa i SvH, Kim Rantala, Anna Arola

Ti 25.9 OBS: ingen mammis eller tisdagsklubb

Ons 26.9 kl 10–12: Mammor, pappor och barn i SvH

Ons 26.9 kl 13: Onsdagskaffe i SvH, Inkeri Skogster med Pyykinin Perhekerho på besök

VANDA

Lö 22.9 kl. 10–14: Skörde– och museidag, Vanda Lantbruksmuseum, Nybackagr. 2.

Vanda svenska församling steker väfflor till förmån för missionsarbetet. Årets tema för FMS Utjämningskampanj är ”En söndrig själ. Ge nytt hopp åt krisdrabbade”.

Sö 23.9 kl.10: Högmässa – FMS Utjämningskampanj, Helsing kyrka S:t Lars. K. Andersson, A. Ekberg

Sö 23.9 kl. 12: Mässa i Taizéanda, S:t Martins kapell/Myrbacka kyrka. A. Paavola, A. Ekberg

ON 26.9 kl. 14.30: Allsång med Gunnar och Anders, Folkhälsanhuset, Vallmov. 28

ON 26.9 kl. 18: Ungdomskväll med start för hjälpledarutbildningen, samvaro & kaffe. Bagarstugan, Kuriv. 1

TO 27.9 kl. 13: Sottungsby–Häkansböle pensionärskrets, Häkansböle kyrka

Barnverksamhet (förhandsanmälan): Musikleik & babyrytmik med musikpedagog Heidi Åberg–Ylivaara må 24.9; Babyrytmik: 0–2 åringar med vuxen kl.10.15–11. Musikleik: 3–5 åringar kl. 11.15–12 med vuxen. (hålls i samarbete med församlingens dagklubb). S:t Martins kapell, Strömfärv. 1

Dagklubb för barn i 2,5–6 års åldern alla vardagar utom on. Klubbtrymmet i Myrbacka, Strömfärv. 13

Pysselcafé för barn i åk 3–6, ti och on kl. 13–17. Klubbtrymmet i Myrbacka, Strömfärv. 13

ÖVRIGT:

Håll om mig – emotionellt fokuserad parterapi i grupp: i okt–nov, S:t Martins kapell/Myrbacka kyrka. Kurspriset är svenska. Kursavgift: 50 € /deltagare och

Helgmålsringning från Åland

På lördag sänds Helgmålsringning i SVT från Sankt Mikaels kyrka i Finström.

Alexandra Ång talar om att vara rik inför Gud.

”När jag får ha honom i famnen, då är jag rik. Han har små, perfekta händer, han den nyfödde. Jag sticker in mitt finger i hans lilla hand och han griper tag om

i priset ingår en bok (på sve/fi/eng) som vi studerar tillsammans. Kursledare A. Paavola, präst, Tiina Partanen, psykoterapeut, Titta Huotari, familjerådgivare, psyko–, familje– och parpsykoterapeut. Arr. Vanda svenska församling. Anmälningar och ev. frågor: anu.paavola@evl.fi. Mera info på hemsidan.

Helsing kyrka S:t Lars är stängd 24.9–18.11.2018 p.g.a. renovering och högmässorna hålls under denna period i S:t Lars kapell, stora salen.

Pastorskansliet och diakonimottagningen öppnar 1.10 på Ferrissagatan 4, 01300 Vanda (Dickursby).

RASEBORGS PROSTERI

EKENÄSNEJDENS SVENSKA

Sö 23.9:

- kl. 10 Högmässa: Ekenäs kyrka. Lindström, Hätönen.
- kl. 12 Högmässa: Bromarvs kyrka. Yli–portimo, Lindroos.
- kl. 14 Nallegudstjänst: Tenala kyrka. Lindström, Nygård, Nylund.
- kl. 16 Nallegudstjänst: Ekenäs kyrka. Lindström, Nygård, Nylund.

Info: www.ekenasnejdensforsamling.fi

INGÅ

Sö 23.9:

- kl. 10.00 Högmässa: Ingå kyrka. Tom Hellsten, Marianne Gustafsson Burgmann.

Må 24.9:

- kl. 18.30 Bibelgrupp: Prästgården. Tom Hellsten.

Ons 26.9:

- kl. 17.30–19.00 Motorträff: Ingå församlingshems parkering (bredvid lekplatsen). Uppvisning av mopeder och motorcyklar. Samarbete mellan Ingå kommun och församlingen. Korvgrillning och saft. Ahlfors, Nylund m fl.

To 27.9:

- kl. 9.30–12.00 Familjecafé: Ingå församlingshem (nedre våningen). Eklund.

Mera information: www.ingaforsamling.fi

KARIS–POJO

Gudstjänst sö 23.9

kl. 10: i S:t Maria kyrka i Pojo.

Högmässa sö 23.9

kl. 12: i S:t Katarina kyrka i Karis.

Kvällsmässa 26.9

kl. 19: i S:t Maria kyrka i Pojo.

Mera info: www.karis–pojoforsamling.fi

Indigo Music presenterar

Årets stora Julkonsert 2018

Gäststartister, se spelplan intill.

Thomas Enroths Orkester
 Thomas Enroth: Piano - Måns Aldén: Bas
 Hasse Bergström: Trummor - Popp Gustavsson:
 Steelguitar - Philip Järvenpää: Gitarrer

Årets stora julkonsert 2018

19.11 Grand Borgå Kl: 19.00 Gästartist: Jeanette Sarström
 Biskopsgatan 28, 06100 Borgå

20.11 Liljendal gården Kl: 19.00 Gästartist: Jeanette Sarström
 Herrgårdsvägen 14, 07880 Lovisa

21.11 Sibbo Sjukhusets festsal Kl: 19.00 Gästartist: Jeanette Sarström
 Gamla Vattentornsbacken 1, 04130 Nickby

22.11 Tenalagården Kl: 19.00 Gästartist: Thomas Lundin
 Sockenvägen 22, 10520 Tenala

23.11 Kyrkslätt kyrkan Kl: 19.00 Gästartist: Thomas Lundin
 Stallbacken 1, 02400 Kyrkslätt

24.11 Villa Lande Kimito Kl: 19.00 Gästartist: Thomas Lundin
 Engelsbyvägen 8, 25700 Kimitoön

25.11 Alandica Mariehamn Kl: 19.00 Gästartist: Ramona Nordberg
 Strandgatan 33, Mariehamn 22100

26.11 Tryckeriteatern Karis Kl: 19.00 Gästartist: Thomas Lundin
 Torggatan 3, 10300 Karis

27.11 Frans Heriksson salen Kl: 19.00 Gästartist: Caroline Tuomela
 Närpesvägen 16, 64200 Närpes

28.11 Äminne Folkpark Kl: 19.00 Gästartist: Caroline Tuomela
 Paviljongvägen 21, 66100 Malax

29.11 Korsnäs Kyrka Kl: 19.00 Gästartist: Caroline Tuomela
 Kyrkobytvägen 37, 66200 Korsnäs

30.11 Replot Uf Kl: 19.00 Gästartist: Ann-Katrine Burman
 Byhamnvägen 94, 65800 Replot

1. 12 Schaumansalen Kl: 19.00 Gästartist: Ann-Katrine Burman
 Köpmansgatan 10, 68600 Jakobstad

2. 12 Snellmansalen Kl: 19.00 Gästartist: Ann-Katrine Burman
 Vingesgatan 18, 67100 Karleby

3. 12 Vörå, Norrvalla Kl: 19.00 Gästartist: Ann-Katrine Burman
 Vöråvägen 305-307, 66600 Vörå

Förköp: NetTicket, Lipputoimisto, Alandica, Luckorna, Norrvalla,
 Jakobstads Bokhandel, Studio Ticket.

Hotel Red & Green

Umgås - Åt gott - Koppla av!

Lunchbuffé
 Vår stora lunchbuffé står dukad alla vardagar från kl. 11-14
 Pensionärer 8,50 €

Hotel Red & Green
 Bo bekvämt Mitt i Stan. Vi är nära om allt ni har det bra under er vistelse här i Närpes.

À la Carte
 Välkommen till vår restaurang på Hotel Red & Green i hjärtat av Närpes. Vi serverar à la carte vardagar kl 12-21 och lördagar kl 12-21

1050
 Välkommen!
 Boka bord!

Hotel Red & Green
 Närpesvägen 14 C, 64200 Närpes
 ☎ +359 (0)6-8238 400
 ✉ sales@hotelredgreen.fi
 🌐 www.hotelredgreen.fi

KONTAKTOR OY AB

Sähköasennuksia / Myymälä • Elinvirstallationer / Butik

☎ (06) 317 7900

PREPRINT

www.preprint.fi

Ab Nordqvist-Trans Oy

✓ Sopkärtsförsäljning Allehanda Transporter

AUKTORISERAD SKROT MOTTAGNINGSPUNKT
 Skrotningsintyg ✓ Wo, Barack, Container uthyrning

(06)3837 568 **VÖRÅ** 0500 365 361

Oy Majatalo Box Vårdshuset Ab

- Ekologinen majatalo
- Kafévilaja kokouspalvelut
- Ekologiskt vårdshus
- Kaféoch mötestjänster

TERVETULOA! www.majatalobox.fi VÄLKOMMEN!

Spjutsundintie 103 Spjutsundsvägen
 01190 Box (Sipoo, Sibbo), ☎ 050 592 4255

Vörå MARKET Din.

må-lö **7-21** söndagar **11-19** IKPO

RESTAURANG STENBRYTAREN

KORSNÄS 06/3641 152
WWW.STENBRYTAREN.FI

* Kaffe * Bakverk * Lunch * Pizza * Grillmat * A la carte
 Tårter * Catering * Möten * Barnkalas * med mera

Boka julfesten i god tid!

Värme, vatten-, avlopps- och ventilationsanläggningar. Bergs- och jordvärmeanläggningar

HEIKIUS RÖR AB

66800 Oravais, tfn 385 0083, 0500-160 593,
 050-330 8022, heikiusror@netikka.fi

Vi är ett lokalt kraftbolag med starkt fokus på vattenkraft.

Esse Elektro-Kraft Ab

Mer information:
 020 766 1900
 eller www.eekab.fi

VÖRÅ GRANIT AB

Gravering, puts o. förgyllnig av gravstenar samt förmedling av nya gravstenar.

Tel. 0500-362109

INKAST PATRICK WINGREN

Sann människa

ENLIGT EN rätt nyligen genomförd opinionsmätning tror cirka 40 procent av USA:s befolkning att Jesus kommer att komma tillbaka inom de närmaste 40 åren. Det är inte bara talen som är bibliska här, utan också förväntan om en upplösning. Den fanns hos Jesus, den fanns hos apostlarna, den har funnits med genom hela kyrkans historia – tron på, hopp om, bävan inför den yttersta dagen.

I samma land, i det USA som den kanadensiska poeten och singer-songwritern Leonard Cohen beskrev som ”det bästa och det värstas vagga”, är många tv- och radiopredikanter i full gång med att utpeka varandra som falska profeter. Jesus har sagt att många sådana ska träda fram här under slutspurten.

Predikanterna framställer sin tolkning av utvalda bibelställen som ett slags facit, mäter sina medpredikanter mot sagda facit, och konstaterar tvärsäkert att dessa andra predikar villoläror.

DET VILAR något djupt tragiskt över det här. Jesus själv presenterar ingen checklista, utan en högst simpel och samtidigt ofattbart djup idé: att den som älskar Gud av hela sig själv och sin nästa som hela sig själv gör det Gud vill att vi gör.

Men hur ska vi då veta vem som har rätt och vem som har fel? Det verkar vara en icke-fråga för Jesus, han hänvisar helt enkelt till konsekvenserna av hur vi handlar.

NÄR VI utgående från vår egen förståelse tar patent på den sanna kristna tron och skapar en egen uppdelning i ”vi” och ”de”, sanna och falska, frälsta och förtappade, goda och onda, då bär vi frukt som alldeles tydligt visar att trädet och dess rötter inte är sunda.

Medan varje handling utförd i kärlek visar vem Gud är – alldeles oberoende av faktorer som samfund, religion, ideologi, sexuell läggning, grad av fromhet och andlig präktighet.

OM VI ställer oss i vägen för alla som närmar sig Gud från ett annat håll än vi själva vill, om vi kräver att andra rättar sig efter den gåtfulla spegelbild vi själva ser, om vi förminskar, stympar vår medmänniska så att hon lättare skall rymmas in i vår inpaketerade tro; då är vi ekande brons, skrällande cymbaler, då har vi ingenting vunnit, då är vi ingenting. Att älska Gud och vår nästa är en förbluffande enkel väg som är så oerhört svår för oss människor att gå. Ändå har en av oss vandrat just så.

Ett så rasande vackert förkroppsligande av det träd som är gott, den frukt som är god. Livet har potential att fyllas av mening om vi gör allt för att försöka följa hans spår. Den dag vi alla går den vägen tillsammans har Gud blivit allt, överallt. Den dagen har himmelriket kommit.

Patrick Wingren är en samhällspolitiskt aktiv musiker från Jakobstad.

BIBELSYN HISTORIA

Läs historiskt!

Inget av de bibelställen (utom Gal 3:28) som John Vikström citerar i jämställdhetsdebatten (KP 37) härstammar från den apostoliska tiden utan från teologer i generationerna efter Paulus. Detta gäller också 1 Kor 14:33b–36, som den moderna engelska bibelöversättningen med all rätt ställer inom parentes.

Trygve Cederberg citerar Paulus sämsta tankegång i 1 Kor 11 men glömmor kapitlets radikala huvudbudskap, nämligen att män och kvinnor jämlikt ”ber och profeterar” – alltså predikar – i församlingens gudstjänst.

Att Paulus i någon mån vingar sig fram till detta viktiga budskap sammanhänger med hur det gick till när han dikterade ett brev. Det gick ju inte att trycka på ”delete”, utan den enda möjligaheten var att navigera om: ”Och ändå: i Herren kan inte kvinnan tänkas utan mannen och inte heller mannen utan kvinnan” (1 Kor 11:11).

En historisk syn på Bibeln gör trostolkningen så mycket lättare.

RABBE FORSMAN

Nykarleby

FÖRSAMLINGSVAL VANDA

Tillsammans är vi starkare – din röst kommer att avgöra valet!

Varje val kan säkert anses vara ett ödesval på ett eller annat sätt. I år är det dock mer sant än på mannaminne. Mycket står på spel med tanke på församlingens framtid och framtidsförutsättningar. Frågan är hur församlingen i fortsättningen skall styras och hur samarbetet med kyrkoherden skall se ut. Det finns helt klara och tydliga skillnader i synsättet på hur församlingsverksamheten skall se ut i framtiden och hur arbets- och ansvarsfördelningen skall se ut inom Vanda svenska församling.

Den åsikt jag representerar är den här: kyrkoherden är vår andliga ledare och leder också den operativa verksamheten. Enligt den åsikt jag representerar finns det en stark vilja att satsa på ett gott samarbete med såväl personalen som kyrkoherden, på ett konstruktivt och uppmanande sätt. Enligt den åsikt jag representerar är församlingsrådets roll att leda verksamheten genom att göra upp verksamhetsplaner och budgetar, dra upp riktlinjer för hur framtiden skall se ut. Det är däremot inte enskilda församlingsrådsmedlemmars uppgift att leda personalen eller diktera hur kyrkoherden skall förverkliga målen uppsatta i verksamhetsplanen. Det operativa ansvaret ligger

”Det har säkerligen inte undgått någon som följt med vad som händer inom Vanda svenska församling, att stämningen inom församlingsrådet inte varit den bästa möjliga.”

hos kyrkoherden. Personalen skall ha arbetsro och ha vårt förtroende och vårt stöd i deras värdefulla arbete.

Det har säkerligen inte undgått någon som följt med vad som händer inom Vanda svenska församling att stämningen inom församlingsrådet inte varit den bästa möjliga. Så länge som församlingsrådet anser att dess roll är att vara en vakthund och så länge församlingsrådet vill styra och ställa i alla frågor, även de som specifikt hör till kyrkoherdens uppgifter, så kommer vi inte vidare. Vi förblir handlingsförlamade och klarar inte av att betjäna våra församlingsmedlemmar och församlingen som våra medlemmar är värda att bli betjänade och bemötta.

Det mest frustrerande är att jag tror att en överväldigande majoritet av församlingsmedlemmarna stöder kyrkoherden och arbetsgemenskapen. Att majoriteten vill ha ett församlingsråd som klarar av att vara kon-

struktivt och samarbetsvilligt. Ett församlingsråd som inser att rådets uppgift inte är att styra och ställa i alla detaljfrågor. Efter förra valet blev jag uppringd av församlingsmedlemmar som undrade: Hur kunde det gå så här? Det fanns bland de som kontaktade mig sådana medlemmar som hade låtit bli att rösta. De hade litat på att församlingsrådet skulle fortsätta i sin dåvarande sammansättning.

Tyvärr så är ”soffliggar-na” den överlägset största gruppen inom församlingen. Jag förstår mycket väl att församlingsvalet inte är lika intressant som ett riksdagsval eller ett kommunalval. Församlingen och församlingsverksamheten spelar dock en mycket viktig och nära roll för sina medlemmar under olika skeden i livet. Församlingen arbetar för de svaga i samhället och hjälper människor i nöd. Av denna orsak är det ytterst viktigt att det inte finns något som distrahe-

rar eller underminerar detta viktiga arbete som leds av kyrkoherden.

Ni har nu en möjlighet att få en ändring till stånd. Det enda ni behöver göra är att gå till vallokalen och ge er röst till den gruppering som ni tycker att kan garantera ett bättre samarbete mellan rådet och kyrkoherden. Kyrkan Mitt i Byn har bevisligen varit den grupp som stött och uppmuntrat kyrkoherden och arbetsgemenskapen. Endast med väljarnas stöd kan vi fortsätta vårt konstruktiva samarbete. Även du som väljer att inte stöda Kyrkan Mitt i Byn, gå och rösta! Församlingsrådet behöver en större legitimitet för sin verksamhet.

Det får vi endast genom att medlemmarna i betydligt högre grad än tidigare går och röstar. Tillsammans är vi starkare, tillsammans kan vi bygga en tryggare och ljusare framtid för våra medlemmar, en ljusare framtid för Vanda svenska församling.

JAN-ERIK EKLÖF

Medlem i Kyrkan Mitt i Byn

Medlem av församlingsrådet

Medlem av gemensamma kyrkofullmäktige och kyrkorådet

OPINION INFO

Adresser:

Kyrkpressen/opinion
Sandvikskajen 13,
00180 Helsingfors
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Insändare måste förse med skribentens namn samt för redaktionens bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall.

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Kvinna 42 år med stadigvarande arbete önskar hyra möblerad 1–2:a i Helsingfors centrum från ca 1.12.2018 för 2–4 mån pga flytt undan rörsanering. Säker hyra. Inga husdjur. Röker inte. 0405810727.

Ung sjukskötare söker lägenhet med måttlig hyra nära Mejlans sjukhusområde/södra Helsingfors. Är skotsam och rökfri. Redan 1.10.2018 möjlig. Tel. 040 8655311 Hanna-Sofie

UTHYRES

Stiftelsen Lillesgården erbjuder förmånliga pensionärsbostäder (ettor) i Nordsjö, ej serviceboende. 0505903780 tis–to 9–12.

BIBELSYN KONSEKvens

Ta Bibeln på allvar?

Läste här i traktens dagstidning om ett tillfälle i Karleby bibliotek. Enligt vissas uttalanden behöver vi inte ta Bibeln så på allvar, har jag rätt? Varför ska vi då måsta ta hand om all världens flyktingar?

Den som inte älskar sin broder som han har sett kan inte älska en främling! Jag tycker man i första hand ska ta hand om sina närmas- te och sitt eget folk. Om man inte gör det så följer ingen

välsignelse av att ta hand om ”främlingar”! Men man behöver ju inte följa Bibelns budskap, man kan välja bort vissa saker efter vad det ”kliar i öronen”?

ANNELI EKHOLM

Borgå

Svar: Den diskussion som avses är antagligen den som hölls i Karleby stadsbibliotek

omsanning. Frageställningar-na handlade bland annat om hur man kan föra diskussion med Bibeln som argument ifall motparten inte har en relation till det som står där. Sådana slutsatser som insändarskribenten drar framfördes inte.

MAY WIKSTRÖM

Chefredaktör, moderator för diskussionen

HOMOSEXUALITET SYND

Simul iustus et peccator

Mats Fontell skriver i sin insändare i KP nr 37(13.9)följande: ”Kyrkan har fortsatt- ningsvis problem med sina homosexuella medlemmar. Hit men inte längre. Du är välkommen men ändå fel.”

I detta sammanhang vill jag inflika att citatet ”välkommen men ändå fel” är en ytterst passande beskrivning av hur det de facto förhåller sig. Men: inte endast för de homosexuella, utan för oss alla! Vi är alla som människor födda som syndare och förblir sådana-bristfälliga, hela vårt jordeliv. Men ändå, trots vår

synd, är vi alla hjärtligt välkomna in i Guds och kyrkans gemenskap. Vi är alla ”välkomna men ändå fel.” Denna bibliska sanning var ju själva grundbulten i den lutherska reformationen: människan är syndig och fördärvad i sig själv, men helt och hållet ren och förlåten i tron på Jesus Kristus.

På latin har vi ett känt teologiskt uttryck: *simul iustus et peccator* – samtidigt rättfärdig och syndare. Jag upplever att vår tids diskussion kring homosexualitet ofta blir snedvriden, just för att vi inte sätter in den i ett stör-

re sammanhang: sammanhanget att vi alla, märkväl alla, har ”syndat och saknar härligheten från Gud”(Rom 3:23). Det som Fontell skriver på slutet att det är endast Gud som bestämmer vad och vem han välsignar, håller jag helt med honom om. Det är ju just det som konservativa teologer vill betona: Att vi inte har mandat att ställa oss över Guds Ord, Bibeln. Vi är ”fel” i oss själva men ”rätt” i Kristus.

DANIEL NORRBACK

Lappfjärd

Höstläsning

30⁰⁰

Liselotte J Andersson

Inte långt borta

– från någon enda av oss
En kort text för varje dag under året. Det är andakter, reflektioner, dagboksanteckningar och en daglig bibeltext som anknyter till författarens egna ord. Texterna är personligt skrivna, som ett slags sökande efter en samtalspartner, med tanken att det djupt personliga ofta är allmänmänskligt.

436 s. Artos, inb.

23⁵⁰

Martin Lönnebo

Gör mig till din

Gör mig till din – De första stegen med Frälsarkransen ger en introduktion till radbandet, där läsaren får möjlighet att ta de första stegen med Frälsarkransen. Frälsarkransen är ett unikt stöd för att i vardagen vara nära det egna inre livet och samtalet. Boken levereras i en ask tillsammans med ett radband.

Verbum, inb.

8⁵⁰

Joel Halldorf

Gud: Återkomsten

Boken beskriver hur det religiösa postsekulära landskapet ser ut idag. Den blickar bakåt, på den historia som tog oss hit. Och slutligen spanar Halldorf framåt med förslag på hur några krockar i det mångreligiösa samhället kan förstås och hanteras.

Libris, pocket

24⁹⁰

Patrik Hagman

Om tron

– att söka den djupa verkligheten
Kan den kristna tron ha något att komma med i en värld präglad av ökande polarisering, katastrofala klimatförändringar, misstro och vilshenhet? Är det möjligt att hävda att kristendomen förändrar allt? Att inför sådana utmaningar tala om Jesus som vägen till frälsning? Patrik Hagman hävdar att det inte bara är möjligt, utan nödvändigt.

Artos, hft.

21⁰⁰

21⁰⁰

Patricia Tudor-Sandahl

Ökad livsglädje genom tacksamhet

Göran Larsson

Att leva sannare, modigare och helare

Läsaren får genom korta dagliga övningar hjälp att se nya saker i livet. Efter övningarna finns utrymme för egna anteckningar och reflektioner.

Libris, inb.

Reflektera,
anteckna
& fördjupa
din vardag

8⁵⁰

Tomas Sjödin

Den som hittar sin plats tar ingen annans

Hur hittar man sin plats? Hur vet man att man hamnat rätt? Författaren Tomas Sjödin söker efter svaren och tar hjälp av en förebild och tvillingsjäl – han som också hette Tomas och kallades Tvivlaren.

Libris, pocket

www.fontanamedia.fi • tfn (09) 612 615 30 • info@fontanamedia.fi • Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors

Fontana Media

kuriren –tidningen för Dig!

Prenumerera på den populära finlandssvenska veckotidningen Kuriren. Inspirerande och trevlig läsning för hela familjen direkt hem i din brevlåda!

**VI LOTTAR UT
TRE PRESENTKORT**

Prenumerera och delta i utlottningen!
Nu har du möjlighet att vinna ett presentkort à 100 euro till någon av S-gruppens butiker. Skicka in kupongen senast 30.11.2018.

JA TACK!

- ☒ JAG VILL PRENUMERERA PÅ KURIREN
☐ för resten av år 2018 och hela året 2019 för 89 € (inom Norden).
☐ Tre (5) provnummer för endast 25,50 €.
☐ Ett halvt år för endast 45,50 €.

- ☒ JAG DELTAR I KURIENS UTLOTNING AV PRESENTKORTET TILL NÅGON AV S-GRUPPENS BUTIKER.

SÄND KURIREN TILL:

NAMN	
ADRESS	
	TEL.

SÄND RÄKNINGEN TILL:

NAMN	
ADRESS	
	TEL.

☐ Nej tack, jag vill inte prenumerera på Kuriren. Jag deltar endast i utlottningen av presentkortet till någon av S-gruppens butiker. Jag returnerar beställnings- och utlottningsblanketten försedd med frimärke. Var snäll och stryk över den färdigtryckta adressen på kupongen och skriv: Kuriren, PB 12, 65101 VASA.

Erbjudandet gäller till 30.11.2018

Kan sändas ofrankerat inom Norden Kuriren betalar portot

kuriren

PB 12
SVARFÖRSÄNDELSE
KOD 5005430
65103 VASA

KP 20.9